

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ Η ΘΕΣΠΙΣΗ ΓΑΜΟΥ ΜΕΤΑΞΥ ΑΤΟΜΩΝ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ ΦΥΛΟΥ¹

Μητροπολίτης Μεσογαίας & Λαυρεωτικής Νικόλαος

Θέλω πολύ νὰ Σᾶς εὐχαριστήσω, Μακαριώτατε, γιὰ τὴν τιμὴ καὶ τὴν ἐμπιστοσύνη νὰ παρουσιάσω ἐνώπιον τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν ἀδελφῶν, ποὺ συγκροτοῦν τὸ ἱερὸ σῶμα τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, μάλιστα μέσα στὴν ἰδιαίτερος φορτισμένη ἀτμόσφαιρα τῶν ἡμερῶν, κάποιες σκέψεις γύρω ἀπὸ τὸ πολυσυζητημένο θέμα τῆς προαγγελθείσης ψήφισης τοῦ νόμου, ποὺ γιὰ πρώτη φορὰ θεσπίζει γάμο μεταξὺ ἀτόμων τοῦ ἰδίου φύλου στὴ χώρα μας. Νὰ ἔχω τὴν εὐχὴ Σας.

Θεωρῶ πὼς δὲν ὑπάρχουν πολλὰ περιθώρια νὰ πῶ πράγματα ποὺ μέχρι σήμερα δὲν ἀκούσθηκαν. Τὸ ὑπ' ἀριθ., 6315/286/18.12.2023 Ἐγκύκλιο Σημείωμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ τῶν θέσεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διὰ τὸν γάμον καὶ τὴν υἰοθεσίαν ὑπὸ ὁμοφύλων ζευγαριῶν», ἡ Ἀνακοίνωση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κρήτης, τοποθετήσεις πλειάδος ἀδελφῶν ἀρχιερέων εἴτε μέσω Ἐγκυκλίων, δηλώσεων καὶ δημοσιεύσεων εἴτε καὶ μέσω συνεντεύξεων, ὅπως καὶ παρεμβάσεις ἐγκρίτων νομικῶν, πιστεύω πὼς ἔχουν ἐξαντλήσει τὸ θέμα. Εἶναι γνωστὴ σὲ ὅλους ἡ θέση τῆς Ἐκκλησίας.

Παρὰ ταῦτα θὰ προσπαθήσω νὰ κάνω μία σύνοψη τῶν παραπάνω, μία ἐκτίμηση τῆς ὅλης καταστάσεως καὶ τοῦ σχετικοῦ προβληματισμοῦ ἀπὸ βιοηθικῆς, ἐπιστημονικῆς, κοινωνικο-ψυχολογικῆς καὶ πολιτικῆς πλευρᾶς, χωρὶς νὰ ἐπαναλάβω γνωστὲς σὲ ὅλους μας θεολογικὲς ἀναλύσεις, ἀφήνοντας δὲ γιὰ τὴ συζήτηση τὶς προτάσεις γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῆς ὅλης καταστάσεως ἀπὸ πλευρᾶς τῆς Ἐκκλησίας μας.

¹ Ὁμιλία στὴν Ἑκτακτὴ Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, 23 Ἰανουαρίου 2024.

Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Οι συζητήσεις περιὶ τοῦ φύλου ὄλο καὶ περισσότερο ἐμφανίζονται στὴν καθημερινότητα, μὲ ἕναν πρωτοφανῆ στὴν ἱστορία τοῦ ἀνθρώπου τρόπο. Ὅροι καινοφανεῖς, ὅπως ἐπιλογή φύλου, ἐπαναπροσδιορισμός, προσανατολισμός, ρευστότητα καὶ ταυτότητα τοῦ φύλου, ἀλλὰ καὶ συναφῆ, ὅπως ἔμφυλες ταυτότητες, διαφυλικότητα, διεμφυλικότητα, ὁμοφοβικότητα, μὲ ἀνάλογα παράγωγά τους², παρουσιάζονται στὰ δημοσιεύματα, στὶς συζητήσεις, στὶς πολιτικὲς ἀντιπαραθέσεις, καὶ ὄχι μόνον σὲ θεωρητικὸ ἐπίπεδο ἀλλὰ καὶ σὲ πρακτικὸ. Ὅλη αὐτὴ ἡ θεματολογία δὲν ἀφορᾷ κάποια μεμονωμένα ἄτομα ἢ ἐλάχιστες οἰκογένειες οὔτε βρίσκεται στὸ περιθώριο τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, ἀλλὰ ἐγείρει δικαιώματα, προξενεῖ κοινωνικὲς διεκδικήσεις καὶ πολιτικὲς ἀντιπαραθέσεις, ἔχει γεννήσει κινήματα μὲ ὁπαδοὺς καὶ ἀντιπάλους, ἐπηρεάζει βαθειὰ τὶς ἀνθρώπινες σχέσεις καὶ τὴ νομικὴ σκέψη, διαμορφώνει νέες ἠθικὲς ἀντιλήψεις σὲ παγκόσμια κλίμακα, ἀλλάζει τὴν κοινωνία καὶ ἐπηρεάζει καίρια τὴ σχέση τοῦ κόσμου μὲ τὴν Ἐκκλησία.

Ἔτσι, τὰ τελευταῖα μόλις χρόνια, στὶς μεγάλες πόλεις τοῦ κόσμου, ὀργανώνονται πορεῖες καὶ ἐκδηλώσεις, πού ὀνομάζονται καὶ «παρελάσεις ὑπερηφανείας», οἱ ὁποῖες μὲ πρόφραση τῆ διεκδίκηση ἀναγνώρισης καὶ δικαιωμάτων, πού ἤδη ἔχουν πετύχει σὲ μεγάλο βαθμό, στὴν οὐσία προβάλλουν προκλητικὰ ἀντιλήψεις, μάλιστα μὲ στήριξη ἐπιφανῶν ἐκπροσώπων τοῦ πολιτικοῦ κόσμου, πρωθυπουργῶν, προέδρων κρατῶν, ἀκαδημαϊκῶν προσωπικοτήτων, χρηματοδοτούμενες ἀπὸ μεγάλους ὀργανισμοὺς ὄλου τοῦ φάσματος. Ἡ ὑπόθεση ἔχει ξεφύγει ἀπὸ τὸ ἐπίπεδο τοῦ διαλόγου καὶ ἔχει λάβει πλέον τὴ μορφή ἐπίμονης καὶ ἐπιθετικῆς προσηλυτίζουσας ἰδεολογίας, συχνὰ μὲ σαφὲς ἀντιθρησκευτικὸ καὶ ἀθεϊστικὸ χρῶμα, ἢ ὁποῖα ὅμως συμπαρασύρει σὲ ἀνεκτικὲς ἢ καὶ ὑποστηρικτικὲς αὐτῶν τῶν κινήματων ἀπόψεις ἡγέτες τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου³, ἐσχάτως δὲ προκαλεῖ σοβαρὸ προβληματισμὸ καὶ μεταξὺ τῶν Ὁρθοδόξων.

² Ἐπίσης: κοινωνικὸ φύλο, binary, genderqueer, androgynous, gender nonconforming, τρανς «μετάβαση», πανσέξουαλ, πολυσέξουαλ, coming out, «έτεροκανονικότητα», τρανσοφοβία κ.ἄ.

³ Μόλις πρόσφατα, στὶς 18.12.2023, ὁ Πάπας Φραγκίσκος ἔδωσε τὴ συγκατάθεσή του στὸ νὰ μποροῦν οἱ καθολικοὶ ἱερεῖς νὰ εὐλογοῦν ὁμόφυλα ζευγάρια, δίνοντας εὐλογία «ὑπὲρ

Αξίζει να σημειωθεί ότι όλο και συχνότερα πρόσωπα που αυτοπροσδιορίζονται ως μέλη της κοινότητας ΛΟΑΤΚΙ (LGBT) καταλαμβάνουν θέσεις υψηλής ευθύνης στον δημόσιο βίο, όπως βουλευτές, γεροϋσιαστές, ύπουργοί, πρωθυπουργοί, πρόεδροι κρατών κ.λπ., πολλοί δὲ ἐξ αὐτῶν μὲ ἰδιαίτερα ἀκτιβιστικὴ διάθεση⁴. Σύμφωνα μὲ πληροφορίες, ἡ Διακομματικὴ τῶν LGBT στὸ Εὐρωκοινοβούλιο ἀριθμεῖ 157 εὐρωβουλευτὲς ἀπὸ τὰ 27 κράτη μέλη τῆς ΕΕ καὶ σχεδὸν ἀπ’ ὅλες τὶς πολιτικὲς ομάδες⁵.

Τὰ παιδιά, ἀπὸ τὴν προσχολικὴ ἀκόμη ἡλικία, μέσα ἀπὸ ταινίες, κινούμενα σχέδια, σχολικὰ ἐγχειρίδια, ἐκτίθενται σὲ ἐντυπώσεις πὺ δικαιολογοῦν τὸ φαινόμενο, προβάλλοντάς το εἴτε ὡς κάτι φυσικὸ ἢ ὡς «σεβασμὸ καὶ ἀνεκτικότητα στὴ διαφορετικότητα» ἢ ὡς «δικαιωματισμὸ», στὴν οὐσία προκαλῶντας σύγχυση καὶ ἐθισμό, μὲ ἀνυπολόγιστες ἐνδεχομένως συνέπειες.

Ἐπιπλέον, ὁ γάμος μεταξὺ ἀτόμων τοῦ ἰδίου φύλου καὶ ἡ τεκνοθεσία, ὅπως καὶ ἡ λεγόμενη «διόρθωση ἢ ἐπαναπροσδιορισμὸς» τοῦ φύλου ἢ ἡ ἐλεύθερη ἐπιλογὴ σεξουαλικοῦ προσανατολισμοῦ, μάλιστα καὶ ἀπὸ τὴν ἡλικία τῶν 15 ἐτῶν καὶ ἄνω, ἔχουν νομοθετηθεῖ σὲ

τῆς υγείας, τῆς ἀλληλοβοηθείας, τῆς συμπαράστασης καὶ τῆς ψυχικῆς γαλήνης», χωρὶς ὅμως νὰ ἐπιτρέπεται νὰ τελοῦν θρησκευτικὲς τελετές, τέτοιες πὺ θὰ μπορούσε νὰ δημιουργήσουν σύγχυση μὲ τὴν τελετὴ τοῦ γάμου, <https://www.cnn.gr/kosmos/>.

Pope says Roman Catholic priests can bless same-sex couples, <https://www.bbc.com/news>
⁴ Δὲν ὑπάρχει καμμία ἐκ τῶν 50 πολιτειῶν τῶν ΗΠΑ στὴν ὁποία νὰ μὴν ἔχουν τὰ τελευταῖα χρόνια ἐκλεγῆ σὲ κάποια πολιτικὴ θέση ἀνοιχτὰ δηλωμένοι ὁμοφυλόφιλοι, εἰς δὲ τὶς 48 ἐκ τῶν 50 ἔχουν ἐκλεγῆ ἀπὸ τὴν κοινότητα LGBT εἴτε γεροϋσιαστὲς εἴτε μέλη τοῦ κοινοβουλίου εἴτε καὶ τὰ δύο, ἐνῶ σὲ τρεῖς ἀπὸ τὶς δέκα μεγαλύτερες σὲ πληθυσμὸ πόλεις τῶν ΗΠΑ (Chicago, San Diego, Houston) ἔχουν ἐκλεγῆ καὶ δήμαρχοι (Βλ. List of first openly LGBT politicians in the United States (en.m.wikipedia.org)).

Στὴν Εὐρώπη ὑπάρχουν καὶ σὲ ἀνώτερο ἐπίπεδο, πρόεδροι, πρωθυπουργοί κ.λπ., ὅπως ὁ πρωθυπουργὸς τοῦ Λουξεμβούργου καὶ μόλις πρόσφατα (31.5.2023) ὁ πρόεδρος τῆς Λετονίας καὶ ὁ πρωθυπουργὸς τῆς Γαλλίας (9.1.2024). Στὴ Σερβία καθυστεροῦσαν οἱ ἐνταξιακὲς διαπραγματεύσεις, ἐπειδὴ ἡ Κυβέρνηση ἀπαγόρευσε τὴν «παρέλαση ὑπερηφανεῖας» στὸ Βελιγράδι (Βλ. Δήλωση τοῦ πρώην ἐπικεφαλῆς τῆς ἀντιπροσωπείας τῆς ΕΕ στὴ Σερβία Vensan Dežer, Antivirus, <https://avmag.gr/> 8.9.2013). Μόλις ἐπετράπει τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 2014 ξεκίνησαν, τὸ δὲ ἐντυπωσιακὸ εἶναι ὅτι τὸ 2017 διορίσθηκε πρωθυπουργὸς γνωστὴ λεσβία ἀκτιβίστρια (ἢ Ana Brnabic), ἡ ὁποία μάλιστα ἀπέκτησε καὶ τέκνο τὸν Φεβρουάριο τοῦ 2019!

Γιὰ τὰ ἐν Ἑλλάδι συμβαίνοντα παρέλκει κάθε σχολιασμὸς.

⁵ Ἐπὶ συνόλου 705 μελῶν τοῦ Εὐρωκοινοβουλίου, 17.1.2024, <https://www.bvoltaire.fr>

πλείστες όσες χώρες, τή στιγμή πού οί «θεραπειές μεταστροφής» ποινικοποιούνται αύστηρά.

Τό όλο θέμα έχει έντονα πολιτικοποιηθεί, καθώς οί μέν λεγόμενες «χριστιανικές» χώρες τής Εύρώπης, ή Αύστραλία και ό Καναδάς, άπορρίπτοντας τήν πολιτισμική παράδοσή τους, σταδιακά προωθούν νόμους, πολιτικές και άντιλήψεις στή βάση τών άνθρώπινων δικαιωμάτων, μάλιστα και μέ μία ήθική επικάλυψη συμπάθειας και κατανόησης τών δήθεν άσθενεστέρων, εις δέ τισ Ηνωμένες Πολιτείες τής Αμερικής τά δύο μεγάλα κόμματα βρίσκονται σέ διαρκή άντιπαράθεση έπ' αύτου.

Στόν αντίποδα όλων αύτών, χώρες όπως ή Ρωσία, ή Ούγγαρία, οί μουσουλμανικές τής Αφρικής και τής Μέσης Ανατολής άνθίστανται μέ σαφείς και σκληρές άπαγορεύσεις τών νέων πρακτικών, θεωρούμενες από τους άντιθέτους ως σκοταδιστικές πού προωθούν τόν ρατσισμό και τό μίσος.

Τό κίνημα τών ΛΟΑΤΚΙ, έχει έξελιχθεί σέ ιδεολόγημα μέ φανατικούς ύποστηρικτές, έχει λάβει διαστάσεις μόδας και χύνεται πλέον ως όρμητικός χείμαρρος στή θάλασσα τής κοινωνικής ζωής συμπαρασύροντας τά πάντα.

Η σύγχρονη προβληματική περιό φύλου συνδυάζεται μέ ένα πανίσχυρο lobbying, μιá προπαγανδιστική μηχανή μονόπλευρης προβολής άπόψεων, πού προσπαθούν νά κλονίσουν τή σαφή διάκριση και σεξουαλική ταυτότητα τών φύλων και νά επιβάλουν μιá ιδεολογία αυθαίρετης άλλαγής, επιλογής ή και έπαναπροσδιορισμού του φύλου, ή όποία εκμεταλλεύεται τήν άδιαφορία τής κοινωνίας, όπως παραστατικά περιγράφει μέ τó παράδειγμα μέ τó βατραχάκι και τó θερμαινόμενο νερό του Olivier Clerk στο άρθρο του «Ένα άπέραντο φρενοκομείο»⁶ ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Αργολίδος κ. Νεκτάριος, και βέβαια ή άξιοποίηση τών πολιτικών και οικονομικών συμφερόντων. Τό κίνημα τών LGBT άποτελεί ίσως τó ισχυρότερο στόν κόσμο lobby.

⁶ Μητροπολίτου Αργολίδος Νεκταρίου, Ένα άπέραντο φρενοκομείο, 18.1.2024, <https://www.argolidaportal.gr>

Όλο αυτό εκφράζεται με τη μορφή παγκοσμίως διαδιδόμενης μόδας και την όρμη πολιτικής προπαγάνδας, προερχόμενης από άθεατα κέντρα με άγνωστους σκοπούς, συνοδεύεται δε άφ' ενός μόν από κατευθυνόμενη ψευδοπληροφόρηση (παραποιημένες στατιστικές, αλλοιωμένα δεδομένα, επιστημονικές αξιολογήσεις, υπερτονισμός εξαιρετικά άκρικών και σπανίων περιπτώσεων που εκθέτουν την παραδοσιακή οικογένεια και μεγέθυνση τών δήθεν θετικῶν παραδειγμάτων από όμοφυλοφιλικές συμβιώσεις κ.ο.κ.), άφ' έτέρου δε από αντίστοιχο bullying με ειρωνείες, απειλές, έκφοβισμούς, άδίστακτους αποκλεισμούς.

Κάθε αντίλογος χαρακτηρίζεται όμοφοβικός⁷, κάθε αντίθετη επιχειρηματολογία ως συνωμοσιολογία. Έτσι, ένῶ φαίνεται πώς έδράζεται σέ κοινωνική ευαισθησία έναντι κάποιων ατόμων που παρουσιάζουν όντως πρόβλημα και χρήζουν στήριξης ή στήν προστασία τών δικαιωμάτων κάποιας ανάλογης μειονότητας, στήν ουσία συρρικνώνει τήν έλευθερία του ανθρώπου και άποτελεϊ έπίθεση κατά τής ανθρωπίνης φύσης με χειρότερες συνέπειες από τήν κλιματική αλλαγή, καθώς δέν αλλοιώνει τὸ περιβάλλον του ανθρώπου, αλλά προσβάλλει τήν ίδια τήν όντολογία του.

Τέλος, τὸ 1973, ή Αμερικανική Ψυχιατρική Έταιρεία πήρε τήν άπόφαση να αφαιρέσει τήν όμοφυλοφιλία ως ψυχική διαταραχή. Αργότερα τὸ 1992, δημοσίευσε τήν άκόλουθη δήλωση: *Η όμοφυλοφιλία αυτή καθ' έαυτήν δέν ύπονομεύει τήν κρίση, τή σταθερότητα, τήν αξιοπιστία ή τις γενικές κοινωνικές ή επαγγελματικές ικανότητες*⁸.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Αυτό που φαίνεται με ιδιαίτερο τρόπο να άπασχολεί τήν επικαιρότητα στή χώρα μας και άναδείχθηκε έσχάτως είναι τὸ θέμα τής με νομοθετική ρύθμιση θέσπισης γάμου μεταξύ ατόμων του ίδιου φύλου.

⁷ Ο όρος καθαρά έλληνικός (όμο- (ίδιος) και φοβία), πρωτοεισήχθη από τήν άγγλική γλώσσα (*homophobia*) τὸ 1969 από τον George Weinberg και έγινε γνωστός με τὸ βιβλίο του *Society and the Healthy Homosexual* (1971).

⁸ <https://el.wikipedia.org>, <https://www.psychology.gr/sexualikotita>

Οί τελευταίες βουλευτικές εκλογές διεξήχθησαν στις 25 Ιουνίου 2023. Στις 4 Ιουλίου, λίγες μόλις μέρες μετά, ο έκλεγεϊς πρωθυπουργός σὲ συνέντευξή του στο Bloomberg δήλωσε: «ὁ γάμος μεταξύ ἀτόμων τοῦ ἰδίου φύλου θὰ γίνει κάποια στιγμή καὶ εἶναι μέρος τῆς στρατηγικῆς μας... ἡ ἑλληνικὴ κοινωνία εἶναι πολὺ πιὸ ἕτοιμη καὶ ὄριμη». Φάνηκε λοιπὸν πὼς ἦταν συγκαλυμμένη προτεραιότητα τῆς Κυβέρνησης, ἡ ὁποία τώρα ἐτοιμάζεται νὰ προχωρήσει.

Ἀπὸ τὶς 27 χῶρες τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἑνώσης οἱ 18 ἔχουν νομιμοποιήσει τὸν γάμο τῶν ἀτόμων ἰδίου φύλου. Αὐτὸ καὶ μόνο δικαιολογεῖ τὴν πίεση ποὺ ἀσκεῖται στὶς κυβερνήσεις καὶ στοὺς λαοὺς ἀπὸ τὶς περιορέουσες ἀντιλήψεις. Δὲν χρειάζονται ὁδηγίες καὶ ἄλλες πιέσεις.

Τὸ γεγονός ὅμως ὅτι γειτονικές μας χῶρες ποὺ ἀνήκουν στὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἑνωση, ὅπως ἡ Ἰταλία, ἡ Πολωνία, ἡ Βουλγαρία, ἡ Ρουμανία, ἡ Κύπρος κ.λπ. πρὸς τὸ παρὸν εἴτε δὲν ἔχουν προχωρήσει σὲ ἀνάλογες νομοθετικές ρυθμίσεις ἢ καὶ ἀντιδροῦν, ὅπως οἱ Κυβερνήσεις τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς Οὐγγαρίας⁹, σημαίνει ὅτι δὲν ὑπάρχει λόγος γιὰ σπουδὴ, ἐνῶ ὑπάρχουν περιθώρια ἀκόμη καὶ γιὰ ἄρνηση καὶ ἐνστάσεις.

Τὸ ἐρώτημα ποὺ αἰωρεῖται εἶναι γιὰτὶ ἡ Κυβέρνηση, ἢ μᾶλλον ὁ Πρωθυπουργός καὶ τὸ περιβάλλον του, ἐπιμένουν τόσο, ἀγνοοῦν τὶς ἀντίθετες φωνές ἀκόμη καὶ ἐντὸς τῶν κόλπων τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς παράταξής τους, πολὺ δὲ περισσότερο ἔχουν μεταμορφωθεῖ σὲ ἰδεολογικοὺς ἱεροκήρυκες αὐτῆς τῆς νομοθετικῆς συμμόρφωσης, τὴ στιγμή μάλιστα ποὺ ἡ πολιτισμικὴ, κοινωνικὴ καὶ θρησκευτικὴ παράδοση τῆς χώρας μας εἶναι ἐντελῶς ξένη καὶ ἀντίθετη μὲ τέτοιες πρακτικές καὶ ἀντιλήψεις;

⁹ Οἱ εὐρωπαϊκὲς χῶρες ποὺ ἐπιτρέπεται εἶναι οἱ ἑξῆς: Ὁλλανδία (2001), Βέλγιο (2003), Ἰσπανία (2005), Σουηδία (2009), Νορβηγία (2009), Φινλανδία (2010), Πορτογαλία (2010), Δανία (2012), Γαλλία (2013), Ἰρλανδία (2015), Λουξεμβούργο (2015), Γερμανία (2017), Μάλτα (2017), Αὐστρία (2019), Ἡνωμένο Βασίλειο (2014/2020), Σλοβενία (2022), Ἑλβετία (2022), Ἑσθονία (2023)

Οἱ χῶρες στὸ κόσμο ποὺ ἐπιτρέπουν τὸν γάμο ὁμόφυλων ζευγαριῶν:

Καναδάς (2005), Νότια Ἀφρική (2006), Ἀργεντινὴ (2010), Ἰσλανδία (2010), Βραζιλία (2013), Οὐρουγουάη (2013), Νέα Ζηλανδία (2013), Ἡνωμένες Πολιτεῖες (2015), Κολομβία (2016), Αὐστραλία (2017), Ταϊβάν (2019), Ἑκουαδὸρ (2019), Κόστα Ρίκα (2020), Χιλή (2022), Μεξικὸ (2022), Κούβα (2022), Ἀνδόρα (2023)

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

Μέσα στην έντονη ατμόσφαιρα τῶν τελευταίων ἐβδομάδων φάνηκε ὅτι ἀμφισβητήθηκε τὸ δικαίωμα καὶ ἡ ὑποχρέωση τῆς Ἐκκλησίας νὰ ἐκφράσει τὶς ἐπιφυλάξεις της καὶ φυσικὰ νὰ ἀντιδράσει.

Πιστεύουμε, ὅτι ἡ Πολιτεία πὺ σκοπὸ ἔχει τὴν προστασία τῆς ἀξιοπρέπειας τῶν πολιτῶν, **θὰ ἔπρεπε νὰ ἐπιζητεῖ τὴ βοήθεια τῆς Ἐκκλησίας**, καὶ τὴ συμβουλή καὶ τὴ συμβολή της, ἰδίως ὅταν ὁ Πρωθυπουργὸς ἐπικαλεῖται τὴν ἐλευθερία τῆς συνειδήσεως γιὰ τοὺς βουλευτὲς τῆς παρατάξεως του, δηλαδὴ τὴν ἐσωτερικὴ τους αἴσθησι περὶ τῆς ἀνθρώπινης ἀξίας καὶ τιμῆς. Αὐτὸ εἶναι συνείδησι.

Ὅταν λοιπὸν ἡ Ἐκκλησία ὑποστηρίζει ὅτι τὸ νομοθέτημα καὶ ἡ ἐπιχειρούμενη παρέμβασι στὶς ἀρχὲς τοῦ οἰκογενειακοῦ δικαίου, ὅπως παρουσιάζεται, **πλήττει καίρια τὴν ἀνθρώπινη ἀξία καὶ τὴν οἰκογένεια**, φυσικὰ καὶ πρέπει νὰ ὑψώσει τὴ φωνή της καὶ μάλιστα δυναμικὰ νὰ ἀσκήσει τὴν ἐπιρροή της. **Ἐὰν σιωπήσει ἢ ἀδρανήσει, αὐτοκαταργεῖται.**

Ἡ οἰκογένεια εἶναι κύτταρο καλλιέργειας τῶν μελῶν της, συζύγων καὶ παιδιῶν. Ἀπαραίτητη προϋπόθεσι λειτουργίας της εἶναι νὰ συντηρεῖ τὶς ἠθικὲς ἀρχὲς πὺ ὅπωςδῆποτε ἐναρμονίζονται μὲ τοὺς φυσικοὺς ὄρους. Κάθε παραβίασι καὶ ἀλλοίωσι τῆς φυσιολογίας ἀντιβαίνει στὴν ἠθική. **Κάθε ἀνατροπὴ τῆς ἠθικῆς ἀποδομεῖ τὴν ἀξία τοῦ ἀνθρώπου.** Ὅταν ἡ ἀνθρώπινη ἀξία, γιὰ τὴν ὁποία ἀγωνίζεται ἡ Ἐκκλησία, κατακρημνίζεται, τότε καὶ ἡ ἀξιοπρέπεια, τὴν προστασία τῆς ὁποίας ἔχει ἡ Πολιτεία, καταρρακώνεται.

Ἐπιπλέον, ἡ Πολιτεία ζητεῖ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία μεταξὺ ἄλλων νὰ **στηρίξει τὴν οἰκογένεια**. Καὶ ἡ Ἐκκλησία τὸ κάνει ἀπὸ αἰῶνων, μάλιστα μὲ μεγάλη χαρὰ καὶ φροντίδα, τόση πὺ τὴν ἀναγνωρίζουν οἱ πάντες, **πολύ πρὶν ἢ Κυβέρνησι σκεφθεῖ νὰ συστήσει Ὑπουργεῖο Οἰκογένειας**, ἔχει δὲ ἀναβιβάσει τὸν γάμο, τὴ θεμελίωσὴ της, σὲ μυστήριον. Γιατὶ λοιπὸν τώρα ἀντιδρῶν στὴν κατάθεσι τῆς μακροχρόνιας ἐμπειρίας της καὶ ἐπιδιώκουν τὴ φίμωσι τοῦ λόγου της; Δὲν ὑποστηρίζουμε οὔτε νεκρὸ ἰδεολόγημα οὔτε πολιτικὴ σκοπιμότητα. Οὔτε προστατεύουμε τὸν συντηρητισμὸ μας. Ἡ οἰκογένεια καὶ ὁ γάμος

δὲν εἶναι «δικαιώματα» κάποιων, εἶναι θεσμοί. Γι' αὐτοὺς ἀγωνιζόμαστε καὶ καταθέτουμε ὑπεύθυνα τὴν ἐκτίμηση καὶ τὴν ἐμπειρία μας. Δὲν μπορεῖ νὰ ἰσχυρίζονται μὲ ψυχρὴ καρδιά ὅτι «νομοθετοῦν γιὰ ὅλη τὴν κοινωνία. Ἡ ὀπτικὴ γωνία μίας Πολιτείας, εἶναι ἀναγκαστικὰ εὐρύτερη ἀπ' ὅ,τι εἶναι μίας θρησκείας»¹⁰. **Ἡ Ἐκκλησία δὲν εἶναι μιὰ θρησκεία.** Αὐτὸ κατάλαβαν τόσα χρόνια; Ὅσοι ἔτσι σκέπτονται εἶναι καὶ ἀπροσγεῖωτοι καὶ ἄδικοι. Γι' αὐτὸ καὶ νομοθετοῦν καὶ αὐθαίρετα καὶ λάθος.

Ἄς προχωρήσουμε σὲ μερικὲς πρῶτες βασικὲς σκέψεις, πού δὲν ἐξαντλοῦν μὲν τὸ θέμα, θεωρῶ ὅμως πῶς συμβάλλουν στὴν ὅλη προβληματικὴ.

ΒΙΟΛΟΓΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ ΤΟΥ ΦΥΛΟΥ

Ἀνατομικὰ χαρακτηριστικὰ

Τι εἶναι τελικὰ ἡ ταυτότητα τοῦ φύλου; Ὑπάρχει κάτι ἄλλο ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ἄνδρα καὶ τὴ γυναῖκα; Εἶναι ἐπιλέξιμο τὸ φύλο; Ὑπάρχουν πολλὰ φύλα γιὰ τὸν ἴδιο ἄνθρωπο, βιολογικό, κοινωνικό, συναισθηματικό, μεταξύ τους ἀντικρουόμενα; Γεννιέται κανεὶς μὲ συγκεκριμένο σεξουαλικὸ προσανατολισμὸ ἢ αὐτὸς διαμορφώνεται στὴ συνέχεια ἀπὸ ποικίλους παράγοντες; Πόσο φυσικὸ εἶναι τὸ μὴ φυσιολογικό;

Ἐξ ἀπόψεως βιολογικῆς ὑπάρχουν δύο φύλα, ὅπως καὶ στὰ ἀνώτερα θηλαστικά: τὸ ἀρσενικὸ καὶ τὸ θηλυκὸ. Ὅλα τὰ συστήματα πού συναπαρτίζουν τὸν ἀνθρώπινο ὄργανισμό ἔχουν στὴ βάση τους τὴν ἴδια ἀνατομικὴ μορφολογία καὶ φυσιολογία καὶ στὰ δύο φύλα. Ὅλες οἱ λειτουργίες, καρδιακὴ, ἀναπνευστικὴ, νεφρική, ἀκολουθοῦν τοὺς ἴδιους μηχανισμοὺς ἀνεξαρτήτως φύλου.

Ἐξαίρεση ἀπὸ αὐτὸν τὸν κανόνα ἀποτελεῖ τὸ ἀναπαραγωγικὸ σύστημα καὶ ὅ,τι σχετίζεται μὲ τὴν ἀναπαραγωγικὴ λειτουργία (γενετικὸ ὑπόβαθρο, ὁρμόνες κ.λπ.). Τὰ ἀναπαραγωγικὰ ὅργανα τῆς γυναίκας εἶναι ἐντελῶς διαφορετικὰ ἀπὸ αὐτὰ τοῦ ἄνδρα.

¹⁰ Συνέντευξη κ. Ἄδωνι Γεωργιάδη στὸν Σκάι, Σα 20.1.2024.

Συνεπῶς, αὐτὸ ποὺ διαφοροποιεῖ τὰ φύλα καὶ τὰ ταυτοποιεῖ εἶναι τὸ ἀναπαραγωγικὸ τους σύστημα. Μάλιστα, τὸ βασικὸ τους χαρακτηριστικὸ δὲν εἶναι μόνο ὅτι εἶναι διαφορετικὰ καὶ ἔτσι διακρίνονται τὸ ἓνα ἀπὸ τὸ ἄλλο, ἀλλὰ ὅτι τὰ φύλα εἶναι μόνο δύο, δὲν ὑπάρχει τρίτο, καὶ κυρίως ὅτι εἶναι συμπληρωματικά, ποὺ σημαίνει ὅτι ἡ ἀνατομικὴ διαφοροποίηση ἐξυπηρετεῖ τὴ δυνατότητα ὄχι ἐπαφῆς ἀλλὰ ἔνωσης τῶν σωμάτων. **Δύο γυναικεῖα σώματα δὲν ὑπάρχει φυσιολογικὸς τρόπος νὰ ἐνωθοῦν μεταξύ τους, οὔτε δύο ἀνδρικά.**

Ἐπίσης, ὅλα τὰ ὄργανα καὶ οἱ λειτουργίες εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖα γιὰ τὴν ἐπιβίωση τοῦ ἀνθρώπινου ὀργανισμοῦ στὸν ὁποῖο ἀνήκουν -γι' αὐτὸ ἐξάλλου καὶ ὀνομάζονται ζωτικά. Αὐτὸ δὲν συμβαίνει μὲ τὰ ἀναπαραγωγικά. Αὐτὰ δὲν εἶναι ἀπαραίτητα οὔτε χρησιμεύουν στὴν ἐπιβίωση τοῦ ὀργανισμοῦ, ἀλλὰ **μπορεῖ κάποιος νὰ ζήσει ὑγιῆς, χωρὶς ποτὲ νὰ ἀξιοποιήσει τὴ λειτουργία τους.** Μοναδικὸ προορισμὸ ἔχουν νὰ συνεργασθοῦν μαζὶ ἀρσενικὸ καὶ θηλυκὸ, προκειμένου νὰ γεννηθεῖ μιὰ νέα ζωὴ ἀπὸ δύο ἀνθρώπους. Ἡ κάθε ζωὴ, ὁ κάθε ἀνθρώπος ἔτσι ἔρχεται στὴν ὑπαρξη, ἀπὸ τὴ σωματικὴ ἔνωση ἑνὸς ἀνδρα καὶ μιᾶς γυναίκας. **Ἡ φυσιολογία δὲν γνωρίζει ἄλλον τρόπο.**

Γενετικὰ χαρακτηριστικὰ

Ὅλα τὰ σωματικὰ κύτταρα (καρδιακά, ἥπατικά, νεφρικά κ.λπ.) δὲν διαφέρουν ἀπὸ φύλο σὲ φύλο, ἔχουν δὲ διπλοειδὲς γονιδίωμα, εἶναι συμπληρωμένα, ὀλοκληρωμένα καὶ αὐτάρκη. Ἐξαίρεση ἀποτελοῦν τὰ γενετικὰ κύτταρα, τὸ ὠάριο τῆς γυναίκας καὶ τὸ σπερματοζωάριο τοῦ ἀνδρα, τὰ ὁποῖα εἶναι ἐπίσης **διαφορετικὰ καὶ συμπληρωματικά, ἀλλὰ καὶ ἀπλοειδῆ,** δηλαδή ἀπὸ μόνα τους ἀνεπαρκῆ νὰ ἐπιτελέσουν τὸν προορισμὸ τους. Καὶ αὐτὰ ἀπαιτοῦν ἔνωση. **Δύο ὅμοια μεταξύ τους δὲν ἐνώνονται. Τὸ καθένα ψάχνει τὸ συμπληρωματικὸ του.** Ἡ ἔνωση τῶν δύο δημιουργεῖ τὸ θαῦμα τῆς ζωῆς, ἓνας νέος ἀνθρώπος μὲ αἰώνια προοπτικὴ ἔρχεται στὸν κόσμο.

Ἐπίσης,

- Τὸ ὠάριο εἶναι τὸ μεγαλύτερο κύτταρο τοῦ ὄργανισμοῦ (περίπου 120-150μ, ὅταν ὠριμάσει) μὲ ἐντελῶς διαφορετικὴ μορφολογία ἀπὸ τὸ σπερματοζῶάριο (μικρὴ κεφαλὴ μὲ προεξέχουσα οὐρά).

- Τὰ ὠάρια εἶναι λίγα καὶ ἐνυπάρχουν στὸ γυναικεῖο σῶμα ἀπὸ τὴν ἐμβρυϊκὴ ἡλικία, τὰ σπερματοζῶάρια διαρκῶς γεννῶνται καὶ σὲ κάθε ἐκσπερμάτωση ὁ ἀριθμὸς τους ἀνέρχεται σὲ 100-200 ἑκατομμύρια.

- Ὁ ἄνδρας παράγει σπερματοζῶάρια μέχρι προχωρημένη ἡλικία, ἐνῶ ἡ γυναῖκα ἔχει καταναλώσει τὰ ὠάρια της περίπου 35 χρόνια μετὰ τὴν ἔναρξή τῆς ἀναπαραγωγικῆς τῆς δράσης.

- Ὁ ἄνδρας καθορίζει τὸ φύλο τοῦ παιδιοῦ, ἡ γυναῖκα κυοφορεῖ, δίνει ζωὴ, τίκτει καὶ θηλάζει. Αὐτὴ μεγαλώνει τὸ παιδί. Ἡ ἐννεάμηνη κύηση, ὁ θηλασμός, δημιουργοῦν βαθειὰ ἐσωτερικὴ σχέση μὲ τὴ μητέρα.

- Ὁ ἄνδρας φτάνει σὲ ὄργασμὸ πολὺ εὐκόλα καὶ σύντομα, ἐνῶ ἡ γυναῖκα θέλει πολλαπλάσιο χρόνο.

- Τὸ κάλλος, ἡ χάρις εἶναι χαρακτηριστικὰ τῆς γυναικειᾶς φύσεως γιὰ νὰ ἐλκύει. **Ἡ φορὰ ἔλξης εἶναι ἀπὸ τὸν ἄνδρα πρὸς τὴ γυναῖκα.**

- Ἀντίστοιχα διαφοροποιημένα χαρακτηριστικὰ παρουσιάζουν καὶ οἱ ὁρμόνες τῶν δύο φύλων¹¹.

Ὅλα τὰ παραπάνω ιδιώματα τῶν δύο φύλων ἔχουν τὸν λόγο τους καὶ φυσικὰ διαμορφώνουν ἀνάλογα καὶ τὴν προσωπικότητα καὶ γενικὰ τὴν ψυχολογία τῶν φύλων. Ἔτσι, γιὰ παράδειγμα, ὑπάρχει διαφορετικὴ σχέση μὲ τὸν χρόνο, ἔτσι ἐξηγεῖται τὸ ὅτι ἡ γυναικεῖα φύση χαρακτηρίζεται ἀπὸ ὑπομονὴ καὶ ἀντοχή, ἐνῶ ἡ ἀνδρική ἀπὸ ὀρμὴ καὶ δύναμη, λειτουργεῖ δὲ διαφορετικὰ τὸ συναίσθημα καὶ ἡ λογικὴ. Οἱ γυναῖκες εἶναι πιὸ εὐαίσθητες καὶ εὐσυγκίνητες, πιὸ ἐπιρρεπεῖς σὲ ἀδυναμίες τοῦ συναισθήματος, ἀλλὰ καὶ πιὸ εὐκόλες σὲ ἀρετές, ὅπως ἡ πίστη, τὸ

¹¹ <https://www.hometest.gr>

φιλότιμο, ή άφοσίωση, ή διάθεση προσφορᾶς και θυσίας. **Τὰ δύο φύλα ἔχουν και ψυχολογία συμπληρωματική.**

Κατόπιν ὄλων αὐτῶν θὰ μπορούσαμε νὰ ποῦμε ὅτι ή ταυτότητα τοῦ φύλου ἔχει ἀναφαίρετη βιολογική βάση και στηρίζεται στη βιογενετική διαφορετικότητα και κυρίως στη συμπληρωματικότητα τῶν δύο φύλων, ὑπακούει στη γενική **Ἀρχή τῆς Συμπληρωματικότητας** (Complimentarity Principle), ή ὁποία συγκροτεῖ τὸν φυσικὸ κόσμο (ἄτομα, μόρια, ὕλη), και σύμφωνα με τὴν ὁποία τὰ ἑτερόνυμα ἔλκονται και τὰ ὁμόνυμα ἀπωθοῦνται. **Ἡ ταυτότητα τοῦ φύλου δὲν εἶναι ἐπιλέξιμη· εἶναι δεδομένη.**

Ἐρωτική ἔλξη, σεξουαλική ἐπιθυμία

Γιὰ νὰ μπορέσει νὰ γίνει ή ἔνωση τῶν σωμάτων πρέπει νὰ προηγηθεῖ ἀμοιβαία ἔλξη τοῦ ψυχικοῦ κόσμου τῶν ἀνθρώπων, ὁ ἓνας νὰ ἐπιθυμήσει τὸν ἄλλον, νὰ κινηθεῖ πρὸς αὐτόν. Αὐτὴ ή κίνηση τοῦ ἑνὸς πρὸς τὸν ἄλλον εἶναι ή ἐρωτική ἔλξη, ή ὁποία προκαλεῖ τὴ σεξουαλική ἐπιθυμία και ή ὁποία προφανῶς και ἐφόσον ὁ ἄνθρωπος εἶναι ψυχοσωματικὸς θὰ πρέπει νὰ ἑναρμονίζεται με τὴ βιολογική ταυτότητα τοῦ καθενὸς ἀπὸ τοὺς δύο. **Μία σχέσηε στην ὁποία ή ψυχή δὲν βρίσκεται σὲ ἀρμονία με τὸ σῶμα, προξενεῖ ρήγμα στην προσωπικότητα, ἀσάφεια και διχασμὸ ταυτότητας και βέβαια εἶναι μὴ κατὰ φύσιν και μὴ ἐπιθυμητή.**

Στὸ σημεῖο αὐτὸ θὰ πρέπει νὰ σημειώσουμε ὅτι δὲν ὑπάρχουν σεξουαλικά ὄργανα, ἀλλὰ μόνον ἀναπαραγωγικά ὄργανα και σεξουαλικά αἰσθητήρια, αἰσθητήρες, σημεῖα διεγέρσεως, ὅπως δὲν ὑπάρχουν γευστικά ὄργανα ἀλλὰ πεπτικά ὄργανα και γευστικά αἰσθητήρια. Ὅπως ὁ σκοπὸς δὲν εἶναι ή γεύση ἀλλὰ ή πέψη, ἔτσι και ή **σεξουαλική ἔλξη δὲν μπορεῖ νὰ αὐτονομηθεῖ ἀπὸ τὴν ἀναπαραγωγική προοπτική τοῦ ὀργανισμοῦ.** Ἡ σεξουαλική ἠδονὴ δὲν μπορεῖ νὰ ἀποτελεῖ αὐτοσκοπὸ, δὲν εἶναι αὐτόνομη, συνυπάρχει με τὴν εὐθύνη τῆς νέας ζωῆς και μάλιστα στὸ προστατευτικὸ πλαίσιο μιᾶς οἰκογένειας. Τὰ παιδιὰ δὲν γεννιοῦνται και ἐγκαταλείπονται στην τύχη τους, ἀλλὰ προστατεύονται μέσα στὸ περιβάλλον τῆς οἰκογένειας. Αὐτὸ ὀδηγεῖ στὸν θεσμὸ τοῦ γάμου. Γάμος δὲν εἶναι ἱκανοποίηση τῆς ἀνάγκης για

συντροφικότητα, ἀλλὰ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ εὐθύνη, εἶναι «ἐννομος συζυγία καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς παιδοποιΐα». Συνεπῶς ἡ ἐρωτικὴ σχέση δὲν νοεῖται ἐκτὸς τοῦ γάμου, ὁ δὲ γάμος εἶναι ὑποχρεωτικὰ ἑτεροφυλικός.

Ἡ ταυτότητα τοῦ φύλου ὀρίζεται ἀπὸ βιολογικούς παράγοντες, τὴν ἀνατομία, τὴ φυσιολογία, τὸ γενετικὸ ἀποτύπωμα, τὶς ὁρμόνες, τοῦ ἀτόμου ὄχι ἀπὸ τὴ σεξουαλικὴ τάση ἢ προσανατολισμό. Δὲν ὀρίζεται ἀπὸ ὀρέξεις, ἀπὸ τὸ τί νομίζω γιὰ τὸν ἑαυτό μου ἢ ἀπὸ τὸ πῶς νοιώθω, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ τί τελικὰ εἶμαι. Μπορεῖ νὰ νοιώθω ὑγιῆς ἢ πολὺ ἔξυπνος ἢ λογικὸς καὶ βέβαια νὰ μὴν εἶμαι. Ἡ ταυτότητα ὀρίζεται ἀπὸ ἀντικειμενικὰ κριτήρια. Οὔτε ἓνα φυσιολογικὸ ἄτομο μπορεῖ νὰ ἔχει πολλὰ φύλα, ἐνδεχομένως ἀμοιβαίως ἀντικρουόμενα: βιολογικό, συναισθηματικό, κοινωνικό.

Τελικῶς, ὅπως γράφει καὶ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ναυπάκτου κ. Ἱερόθεος «ἡ πραγματικότητα εἶναι ὅτι ὑπάρχουν μόνο δύο φύλα ἀπὸ βιολογικῆς πλευρᾶς καὶ πολλοὶ «σεξουαλικοὶ προσανατολισμοί», ὅσα εἶναι καὶ τὰ πάθη τῶν ἀνθρώπων».

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Ο ΓΑΜΟΣ - ΑΓΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΦΥΛΟΥ

Ἡ χρῆση τοῦ σώματος πρέπει νὰ ὀδηγεῖ στὸν ἀγιασμό, καθὼς ὁ ἄνθρωπος ἀγιάζεται ψυχοσωματικά. Λέγει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος: «Δοξάσατε δὴ τὸν Θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, ἅτινά ἐστι τοῦ Θεοῦ»¹², εἰς δὲ τὴν θεία λειτουργία προσευχόμεστε γιὰ τὸν ἀγιασμό τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων¹³. Μὲ ἄλλα λόγια, καθὼς ὁ ἄνθρωπος εἶναι πλασμένος «κατ' εἰκόνα Θεοῦ» καὶ ἔχει δεχθεῖ τὴν πνοὴ τοῦ Θεοῦ, ὅλος, σῶμα καὶ ψυχὴ, σῶμα καὶ πνεῦμα, εἶναι ἱερός, ἐπειδὴ δὲ «τὸ σῶμα ἡμῶν ναὸς τοῦ ἐν ἡμῖν ἁγίου Πνεύματος ἐστὶ»¹⁴ καὶ «τὰ σώματα ὑμῶν μέλη Χριστοῦ ἐστίν»¹⁵, ἡ κάθε ἔνωση τῶν σωμάτων πρέπει νὰ ἀντανακλᾷ αὐτὴν τὴν ἱερότητα.

¹² Αὐτ. στ. 19-20.

¹³ «ἀγίασον ἡμῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα» (Θ. Λειτουργία Χρυσοστόμου, Εὐχὴ Τρισαγίου ὕμνου).

¹⁴ Α' Κορ. στ' 19.

¹⁵ Αὐτ. στ. 15.

Στήν αντίληψη τῆς Ἐκκλησίας, αὐτὸ πὺν λέγεται γιὰ τοὺς συζύγους ὅτι «ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν»¹⁶ σημαίνει καὶ «εἰς ψυχὴν μίαν», ὄχι δύο ψυχὲς κολλημένες μεταξύ τους, ἀλλὰ μία ψυχὴ ἀναγεννημένη, πὺν προέρχεται ἀπὸ δύο «ἀλλοιούμενες» πρὸς τὸ ἀγαθὸ· δύο ἄνθρωποι ἀγιαζόμενοι, «σύμψυχοι, τὸ ἐν φρονοῦντες», «μιᾱ ψυχῆ συναθλοῦντες»¹⁷. Ἡ συζυγικὴ ἀγάπη εἶναι ὅπως ἡ γονιμοποίηση, τὰ γενετικὰ κύτταρα ἐνώνονται χωρὶς νὰ μποροῦν νὰ ξαναχωρισθοῦν, καὶ δημιουργοῦν κάτι ἐντελῶς νέο μὲ τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν ἀρχικῶν. Αὐτὴ ἡ προοπτικὴ καθιστᾷ τὴν ἔνωση μυστήριον.

Ἡ φυσικὴ ἔλξη δόθηκε γιὰ νὰ ἐνώνει δύο ἄνθρώπους. Ὁ φυσικὸς νόμος ὑπάρχει γιὰ νὰ συγκροτεῖ, νὰ ἐνώνει, νὰ ἐναρμονίζει ψυχοσωματικὰ τὸν ἄνθρωπον. Ἡ ἐκτροπὴ ἐκ τῆς φυσικῆς ὁδοῦ, ἀντὶ νὰ ἐνώνει τοὺς δύο, διχάζει ἀμφοτέρους. Καὶ ἀντὶ νὰ γίνουν «οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν», ὁ καθένας διχάζεται στὰ δύο, ὄντας ὁ ἄνδρας μὲ ἀνδρικὰ βιολογικὰ ιδιώματα καὶ θηλυκὴ ἐπιθυμία καὶ ἀντιστοίχως ἡ γυναῖκα.

Γιὰ τὴν Ἐκκλησία, γάμος εἶναι ἡ συζυγία, ὄχι ἡ συντροφικότητα, εἶναι ἡ εὐθύνη, ὄχι ἡ ἀπόλαυση· εἶναι ἐγκρατὴς συνεύρεση, ὄχι ἐγωιστικὴ συμπάθεια· εἶναι ζωὴ καὶ ἀγιασμός, εἶναι ἀδιάζευκτη ἔνωση, ἡ δὲ ἔνωση εἶναι θυσιαστικὴ τοῦ ἐγὼ κένωση, εἶναι ἀγάπη πὺν «πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει», ἀγάπη πὺν «οὐδέποτε ἐκπίπτει»¹⁸. Ὁ πρῶτος καὶ ἀπαραίτητος ὅρος γιὰ νὰ γίνῃ μία σχέση γάμος εἶναι ἡ δυνατότητα φυσιολογικῆς σωματικῆς ἔνωσης. Γιὰ νὰ γίνῃ καὶ μυστήριον πρέπει νὰ ὑπάρχει καὶ ἀγαπητικὴ ἐν Κυρίῳ κένωσις. Μόνον ἔτσι, ὁ γάμος εἶναι «μυστήριον μέγα εἰς Χριστὸν καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν»¹⁹, καὶ κατὰ τὸν Ἅγιον Γρηγόριον τὸν Θεολόγον, «πατὴρ ἀγίων»²⁰, ἡ δὲ οἰκογένεια «κατ' οἶκον ἐκκλησία»²¹.

Σὲ ὅλα τὰ παραπάνω εἶναι ἐμφανὲς ὅτι γάμος σημαίνει ἔνωση ἀνδρα καὶ γυναίκας, πὺν σαφῶς διακρίνονται μεταξύ τους κατὰ τὸ

¹⁶ Ἐφεσ. ε' 31.

¹⁷ Φιλιπ. β' 2, α' 27.

¹⁸ Α' Κορ. ιγ' 7, 8.

¹⁹ Ἐφεσ. ε' 32

²⁰ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, Ἐπη θεολογικὰ-ἠθικὰ Γ', Πρὸς παρθένους παραινετικός, ΒΕΠΕΣ 61,101.

²¹ Ρωμ. ιστ' 4.

φύλο καὶ εἶναι ἀμφοτέρω πλάσμενοι «κατ' εἰκόνα τῆς Τριαδικῆς θεότητος καὶ καθ' ὁμοίωσιν»²².

Ὡς ἐκ τούτου, οἱ ὅροι «οἰκογένεια» καὶ «γάμος» εἶναι μοναδικοί. Περιγράφουν κάτι ἐξόχως ἱερό, τὸ ὁποῖο μὲ κανέναν τρόπο δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ἀλλοιωθεῖ καὶ νὰ προκληθεῖ σύγχυση περὶ τοῦ περιεχομένου του.

ΕΚΤΡΟΠΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ

Στὸν ἀντίποδα τοῦ ἀγιαστικοῦ στόχου ὑπάρχει ἡ ὑποδούλωση στὰ πάθη, ἡ ἀποϊεροποίηση τῆς σχέσης, ἡ ἐκτροπή τῆς σεξουαλικῆς ζωῆς καὶ ἀσέβεια στὴ φύση.

Χαρακτηριστικά, ὁ Παῦλος στὴν Πρὸς Ρωμαίους Ἐπιστολή²³,

(α) ἐνῶ ἀπαριθμεῖ δι' ἀπλῆς ἀναφορᾶς ποικίλες ἐμπαθεῖς κατάστασεις²⁴, ὅταν ἀναφέρεται σὲ αὐτοὺς ποὺ «ἐξεκαύθησαν ἐν τῇ ὀρέξει αὐτῶν εἰς ἀλλήλους, ἄρσενες ἐν ἄρσεσι τὴν ἀσχημοσύνην κατεργαζόμενοι» εἶναι ἀναλυτικός, ἡ δὲ γλῶσσα ποὺ χρησιμοποιοεῖ εἶναι σκληρὴ καὶ ἀφοριστικὴ.

(β) Κάνοντας σαφεῖ ἀναφορὰ στὴν παρὰ φύσιν συνάφεια ἀτόμων τοῦ ἰδίου φύλου, τὴν χαρακτηρίζει μὲ βαρεῖς ὅρους, ὅπως «ἀσχημοσύνη» (α' 27), «ἀκαθαρσία» (α' 24) καὶ «ἀτιμία» (α' 26), δηλαδὴ ἀπώλεια τῆς δόξας καὶ τιμῆς τοῦ σώματος καὶ τοῦ ἰδίου τοῦ ἀνθρώπου²⁵.

(γ) Δὲν καταδικάζει μόνον τὴν πράξη ὡς ἁμαρτία, ἀλλὰ ἀναφέρεται κυρίως στοὺς ἀνθρώπους ποὺ τὴν διαπράττουν, χωρὶς κανένα ἐλαφρυντικό, λέγοντας «ὅτι ἀρσενοκοῖται βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν»²⁶ καὶ ὅτι «οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες ἄξιοι θανάτου εἰσὶ» (στ. 32).

²² «Γεν. α' 26

²³ Ρωμ. α' 20-32

²⁴ «πεπληρωμένους, ἀδικία, πορνεία, πονηρία, πλεονεξία, κακία, μεστοὺς φθόνου, φόνου, ἔριδος, δόλου, κακοηθείας, ψιθυριστάς, καταλάλους, θεοστυγεῖς, ὕβριστάς, ὑπερηφάνους, ἀλαζόνας, ἐφευρέτας κακῶν, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, ἀσυνέτους, ἀσυνθέτους, ἀστόργους, ἀσπόνδους, ἀνελεήμονας» (Αὐτ. στ. 29,30).

²⁵ «ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὧν οὐ συνήκε, παρασυνεβλήθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις καὶ ὁμοιωθῆ αὐτοῖς», Ψαλμ. ΜΗ' 13.

²⁶ Α' Κορ. στ' 9.

(δ) Θεωρεῖ ὅτι «*ἡ μετάλλαξις τῆς φυσικῆς χρήσεως εἰς τὴν παρὰ φύσιν*» σχέση (α' 26) εἶναι συνέπεια «*τῆς μετάλλαξης τῆς ἀληθείας τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ψεύδει*» (α' 25) καὶ τῆς ἐκτροπῆς ἐκ τῆς πίστεως στὸν ἀληθινὸ Θεό, «*οὐχ ὡς Θεὸν ἐδόξασαν*» (α' 21), ὅπως καὶ σκοτισμένης καὶ ἀσύνητης καρδιᾶς, «*ἀλλ' ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνητος αὐτῶν καρδία*» (α' 21). Ἡ μὴ κατὰ φύσιν συνουσία ἀποτελεῖ ἠθικὴ ἔκπτωση καὶ εἶναι συνέπεια τῆς ἀπομάκρυνσης ἀπὸ τὸν Θεό, τῆς ἀπόρριψης τῆς ἀληθείας Του²⁷.

(ε) Ἡ σχέση μὲ τὸν ἀληθινὸ Θεὸ διαρρηγνύεται σὲ τέτοιο βαθμό, ὥστε ὁ Θεὸς τοὺς ἐγκαταλείπει, τοὺς «*παραδίδει*» ὁ Ἴδιος «*εἰς ἀκαθαρσίαν τοῦ ἀτιμάζεσθαι τὰ σώματα αὐτῶν ἐν αὐτοῖς*», (α' 24), «*εἰς πάθη ἀτιμίας*» (α' 26) καὶ «*εἰς ἀδόκιμον νοῦν ποιεῖν τὰ μὴ καθήκοντα*» (α' 28).

(στ) Τέλος, ἡ κατὰ φύσιν συνάφεια, ὀνομάζεται «*χρηῆσις*», πὺ σημαίνει ὅτι ἡ συνεύρεση σκοπὸ ἔχει τὴν ἀξιοποίηση τῆς φυσικῆς λειτουργίας καὶ ὄχι τὴν ἱκανοποίηση τῆς ἡδονίζουσας ἐπιθυμίας. Ἡ ἡδονὴ ὑπηρετεῖ τὴν «*χρηῆσιν*» καὶ ἐπισφραγίζει τὴν ἀγάπη. Ἀγαπῶ ὅμως δὲν σημαίνει συμπαθῶ, ἀλλὰ προσφέρομαι, δίνω ὅ,τι ἔχω, τὸν ἑαυτό μου, δὲν κρατᾶω τίποτα γιὰ μένα, αὐτὸ εἶναι κένωση· καὶ λαμβάνω ὅ,τι μοῦ προσφέρεται ὡς ἀντίστοιχη κενωτικὴ ἀνταπόκριση, ὄχι ὡς ἀνταπόδομα. Εἶναι σὰν νὰ ἀδειάζω ἀπὸ τὸ αἷμα μου καὶ νὰ γεμίζω μὲ τὸ αἷμα τοῦ ἄλλου.

Ἀνάλογα προσεγγίζει τὸ θέμα καὶ ὁ ἱερός Χρυσόστομος, καθὼς ὑπομνηματίζει τὴν πρὸς Ρωμαίους Ἐπιστολὴ τοῦ Παύλου, θεωρῶντας τὴν παρὰ φύσιν σχέση ὡς τὴ **μεγαλύτερη ἁμαρτία**. **Ἡ κατὰ φύσιν ἔνωση γεννᾶ ζωὴ καὶ γιὰ τοὺς ἴδιους καὶ ἀπὸ τοὺς ἴδιους**. Σχετικὴ μελέτη ἔχει γράψει ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μάνης κ. Χρυσόστομος²⁸, στὴν ὁποία γιὰ ἐξοικονόμηση χρόνου παραπέμπω, χωρὶς νὰ σχολιάσω περαιτέρω τὸ θέμα.

Τελικὰ, αὐτὸ πὺ ὀνομάζεται στὴ σύγχρονη κοινωνία **δικαίωμα, ἀγάπη, προσανατολισμός, ταυτότητα, ὑπερηφάνεια**, αὐτὸ τὸ ἴδιο χαρα-

²⁷ Κατάλληλος ἡ παρανομία τῆ δυσσεβεία. Ὅσπερ γὰρ μετήλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ψεύδει, οὕτω τὴν ἔννομον τῆς ἐπιθυμίας ἀπόλαυσιν μετέβαλον εἰς παράνομον (Θεοδώρητος, PG 83).

²⁸ Μάνης Χρυσόστομος: Ὁ ἱερός Χρυσόστομος περὶ τῆς ὁμοφυλοφιλίας (Συμβολὴ στὴν ἐπικαιρότητα τοῦ θέματος), 2024.

κτηρίζεται από τον Απόστολο Παῦλο ἀτιμία, ἀσχημοσύνη, ἀκαθαρσία, μὴ καθῆκον, ἀπὸ δὲ τὸν Χρυσόστομο μανία, ὕβρις, ἀλλόκοτη λύσσα²⁹. Καὶ ἐπειδὴ ἡ ἐκτροπή ἀπὸ τῆ φύση **προσβάλλει τὸν πυρῆνα τῆς σχέσης τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὸν Θεό**, δὲν μπορούμε νὰ ἰσχυρισθοῦμε, ὅτι οἱ θέσεις αὐτὲς ἀντανακλοῦν τὶς ἠθικὲς ἀντιλήψεις τῆς τότε ἐποχῆς καὶ συνεπῶς θὰ μπορούσαν νὰ παραθεωρηθοῦν.

Η ΑΞΙΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Ὁ ἄνθρωπος εἶναι πλασμένος «κατ' εἰκόνα τοῦ Τριδικοῦ Θεοῦ καὶ καθ' ὁμοίωσιν». Αὐτὴ ἡ εἰκόνα ἔχει ἀλλοιωθεῖ ἀπὸ τὴν ἁμαρτία. Σκοπὸς τῆς Ἐκκλησίας εἶναι «ἡ ἀνάστασις τῆς πρὶν πεσοῦσης εἰκόνας», δηλαδὴ ἡ ἀνάδειξη τῆς ἀνθρώπινης ἀξίας, τιμῆς καὶ δόξης. Αναφαίρετο στοιχεῖο σὲ αὐτὴν τὴν πορεία εἶναι ἡ ἠθικὴ κάθαρση ποὺ κατορθώνεται μὲ τὴν καλλιέργεια τῶν ἀρετῶν, ἡ ὁποία ἀναπόφευκτα περνάει ἀπὸ τὸν σεβασμὸ στοὺς φυσικοὺς ὅρους, στὴ φυσιολογία.

Ἐπίσης, ὁ ἄνθρωπος εἶναι ψυχοσωματικός, οἱ ψυχικὲς λειτουργίες πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ ἐναρμονίζονται μὲ τὴ φυσιολογία τοῦ σώματος. Κάθε παρέκκλιση ἀπὸ αὐτὸν τὸν κανόνα ἀποτελεῖ ἀσθένεια καὶ διαταραχὴ ποὺ πρέπει νὰ θεραπευθεῖ. Γι' αὐτὸ ὑπάρχει ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ γνῶση. Ἐὰν δὲ εἶναι ἐκουσίως προκλητὴ, τότε ἀποτελεῖ ἁμαρτία καὶ διαστροφή. Γι' αὐτὸ ὑπάρχει ἡ Ἐκκλησία. Ἡ ρήξη τῆς ἀρμονικῆς σχέσης ψυχῆς καὶ σώματος, ὡς ἀποτέλεσμα ἐπιλεγμένης παρέμβασης ἀποσκοπεῖ στὴν ἀλλοίωση τῆς ἀνθρώπινης ὄντολογίας καὶ ἀποτελεῖ βεβήλωση τῆς ἴδιας τῆς ἀνθρώπινης φύσεως. Αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος ποὺ ἡ Ἐκκλησία διὰ στόματος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου τὴν θεωρεῖ ἁμαρτία, ὅσο καὶ ἂν ὅλως ἀσύνετα τὴν ἀμνηστεύουν τὰ σημερινὰ ὑπουργικὰ στόματα. Ὅπως πολὺ εὐστοχα παρατηρεῖ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀλβανίας Ἀναστάσιος, «**τὸ παρὰ φύσιν δὲν καθίσταται κατὰ φύσιν μὲ νομικὲς διατάξεις**» καὶ συμπληρώνουμε ἐμεῖς· καὶ ἡ ἁμαρτία δὲν ἀμνηστεύεται ἀθαιρέτως μὲ ἀνεύθυνες ὑπουργικὲς δηλώσεις.

²⁹ Πάντα μὲν οὖν ἄτιμα τὰ πάθη μάλιστα δὲ ἡ κατὰ τῶν ἀρρένων μανία· καὶ γὰρ πάσχει ἐν τοῖς ἁμαρτήμασιν ἡ ψυχὴ μᾶλλον καὶ κατασχύνεται ἢ τὸ σῶμα ἐν τοῖς νοσήμασι... Πρὸς τὴν ἀλλόκοτον ταύτην λύσσαν ἐξώκειλαν... Ὅθεν καὶ συγγνώμης ἀπάσης εἰσὶν ἐκτὸς καὶ εἰς αὐτὴν τὴν φύσιν ὕβρισαντες».

(Ἰωάννου Χρυσόστομου, Ὁμιλία Ε', Ρωμ. 1, 18-25, ΕΠΕ 16B, 406, σσ. 406-408)

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΝΟΜΟΥ

Τὸ φαινόμενο τῆς νομικῆς θεσμοθέτησης τοῦ γάμου μεταξύ δύο ἀτόμων τοῦ ἰδίου φύλου, δὲν ἔχει ρίζες στὴν ἱστορία, σὲ κανένα πολιτισμὸ καὶ σὲ καμμία θρησκεία, πουθενὰ δὲν τὸ συναντοῦμε. **Ποτὲ ἡ ὁμοφυλοφιλικὴ συμβίωση δὲν χαρακτηρίσθηκε ὡς οἰκογένεια.** Οἱ κοινωνίες ὅμως λειτούργησαν, προχώρησαν, ἀναπτύχθηκαν, ἐξελίχθηκαν, δημιούργησαν πολιτισμὸ. Τὸ ἐπιχειρούμενο πείραμα, ἀντὶ νὰ λύσει προβλήματα, θὰ γεννήσει καὶ θὰ τὰ πολλαπλασιάσει.

(α) Τυχὸν ψήφισι τοῦ νόμου θὰ δημιουργήσῃ σύγχυσι μεταξύ τοῦ τί εἶναι φυσικὸ καὶ τί ὄχι, τί ἠθικὸ καὶ τί ἁμαρτία, τί οἰκογένεια καὶ τί συμβιωτικὴ ομάδα. Ἡ **ἀλλοίωσι τῶν κοινωνικῶν ἠθῶν**, ὁ ἐθισμὸς στὸ ἐλκυστικὸ παράξενο καὶ ἀφύσικο, ἡ δημιουργία νέων στερεοτύπων, ὀδηγοῦν σὲ μιὰ νέα δῆθεν ἠθικὴ ποῦ ἀντιβαίνει πλήρως στὴν ἠθικὴ τοῦ Εὐαγγελίου, τῆς ἱστορίας, τῆς ἐλληνικῆς παραδόσεώς μας.

(β) Ἡ ὁμοφυλοφιλία ὡς ἰσότιμη νομικὰ πρὸς τὴν ἑτεροφυλία ἐμφανίζεται ὡς ἐναλλακτικὴ πρότασι ζωῆς στὰ νέα κυρίως ἄτομα. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἐπιπλέον δημιουργεῖ σύγχυσι ἀνάμεσα στὸ τί εἶναι κάποιος/α, στὸ πῶς νοιώθει καὶ στὸ τί μπορεῖ νὰ γίνῃ. Ἐὰν ἡ ταυτότητα τοῦ ἀτόμου εἶναι ἐπιλέξιμη, τότε μπορεῖ νὰ δοκιμάσει, νὰ πειραματισθεῖ, μὲ πιθανότατα ἀθεράπευτες συνέπειες. **Ἡ ἀνθρώπινη ὄντολογία** μεταλλάσσεται καταστροφικὰ, ἀποκτᾷ προοπτικὴ ὑπαρκτικοῦ θανάτου. Καὶ ὅλα αὐτὰ μὲ τὴν ἀπόλυτη εὐθύνη τῆς Κυβέρνησεως.

(γ) Τὸ πρόβλημα γίνεται ἰδιαζόντως μεγάλο ὅταν μὲσω τῆς ἐκπαίδευσῆς καὶ τῆς σχετικῆς νομοθέτησεως **ἐπιβάλλεται στὰ παιδιά μιὰ ἀγωγή** σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία παρουσιάζεται τὸ ἀφύσικο καὶ ὅπωςδήποτε μὴ ἐπιστημονικὰ τεκμηριωμένο καὶ ἐμπειρικὰ ἀποδεδειγμένο ὡς φυσικὸ καὶ κυρίως ὡς προοδευτικὸ, σύγχρονο, ἀπελευθερωτικὸ καὶ φυσικὰ ὡς ἐπιλέξιμο καὶ ἐπιθυμητό³⁰.

³⁰ Βλ. Madoc Cairns, Scandinavian bishops speak out on sexuality and gender, 28 March 2023, THE TABLET, <https://www.thetablet.co.uk/news>

When a “view of human nature that abstracts from the embodied integrity of personhood, as if physical gender were accidental” is put forward, however, “we must dissent”. Further to this, “we protest when such a view is imposed on children as if it were not a daring hypothesis but a proven truth”.

(δ) Όταν αυτός ο τύπος ζωής και οικογένειας προβάλλεται ως κάτι σύγχρονο, εύκολα μπορεί να γίνει μόδα και αντί να βοηθήσει κάποιους λίγους που βρίσκονται σε αυτήν την κατάσταση, **να πολλαπλασιάσει επικίνδυνα την παρέκκλιση από τη φυσική όδο και έκτροπή.** Η λάθος εικόνα δημιουργεί ασθένεια, ή οποία μεταδίδεται ταχύτατα, δεδομένου ότι τα άτομα αυτά έχουν την τάση να προβάλλουν τον τύπο της ζωής τους ως πρότυπο δηθεν απελευθέρωσης, να παρελαύνουν καμαρωτά και με ύπερηφάνεια και έτσι να δημιουργούν έθισμο και έξοικείωση, μεταμορφώνοντας το φαινόμενο σε κατάσταση, κάτω από τα χαμόγελα και τα χειροκροτήματα των απερισκεπτώς νομοθετούντων.

(ε) Όπως πάλι υποστηρίζει ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αλβανίας κ. Αναστάσιος, «ή διαίωνηση της ανθρωπότητας έχει στηριχθεί στην ύπαρξη δύο φύλων και στην ένωση τους. Αντίθετα, **ένας τέτοιος νόμος προσβάλλει τη δημιουργία...** Δέν αποτελεί κοινωνική πρόοδο αλλά σύγκρουση με τη φυσική τάξη, κατήφορο» (21.1.2024).

(στ) Η πιθανότητα αφού ψηφισθεί ο νόμος ως προτείνεται αργότερα να συμπεριλάβει και την προσφυγή σε δυνατότητες που παρέχουν οι σύγχρονες αναπαραγωγικές τεχνικές, όπως ή χρήση παρένθετης μητρότητας, ως παρατηρεί ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ίγνάτιος, οδηγεί αναπόφευκτα σε «**σκανδαλώδη ύποτίμηση της γυναίκας ως έργαλείου τεκνοποιίας, στερημένης του μητρικού της ρόλου και της συμμετοχής της σε μιὰ ολοκληρωμένη οικογένεια. Αφαιρεί δικαιώματα και ύποτιμᾶ την αξία της.**»

(ζ) **Ο γάμος δέν είναι δικαίωμα. Είναι θεσμός.** Τόν προστατεύει τὸ Σύνταγμα ἐπειδὴ συντηρεῖ, ἀναπαράγει καὶ προάγει τὸ Ἔθνος. Αντίθετα, ή προπαγάνδα περὶ δικαιωμάτων καὶ ισότητος τῶν ὁμοφυλοφίλων στὸν γάμο καὶ **ή τυχὸν ψήφιση τοῦ νομοσχεδίου ύπονομεύει τὸ Ἔθνος** καὶ ὑπὸ τὴν ἔννοια αὐτὴν λειτουργεῖ ἀντεθνικά. Οἱ δημογραφικὲς συνέπειες ἑνὸς τέτοιου νόμου φαντάζουν τρομακτικὲς, ἰδίως μάλιστα σὲ μιὰ χρονικὴ συγκυρία σὰν τὴν παροῦσα, ὅπου τὸ δημογραφικὸ πρόβλημα ἀποτελεῖ τὸν μεγαλύτερο κίνδυνο καὶ χαρα-

κτηρίζεται ως ἐφιάλτης, μάλιστα καὶ ἀπὸ ἐπίσημα βουλευτικὰ χεῖλη, τοῦ πρ. ὑπουργοῦ κ. Τάκη Θεοδωρικάκου³¹.

Τελικά, ἡ νομιμοποίηση τοῦ γάμου μεταξὺ ἀτόμων τοῦ ἰδίου φύλου, στὴν οὐσία καταστρέφει τὰ ὁμοφυλόφιλα ἄτομα, δημιουργεῖ σύγχυση στὰ φυσιολογικά, διχάζει τὴν κοινωνία, προσβάλλει τὴ φύση. Ἐπιπλέον, ὁ θεσμὸς τῆς οἰκογένειας ἀπαξιώνεται, οἱ ἠθικὲς ἀξίες ἐκφυλίζονται, ὁ ἄνθρωπος εὐτελίζεται, ἡ δημογραφικὴ ἀπειλὴ κορυφώνεται, ἡ πίστη στὸν Θεὸ κλονίζεται, ἡ νέα γενιὰ αὐτοαμφισβητεῖται, ὁ πολιτισμὸς ὅπως τὸν γνωρίζουμε καταστρέφεται. Εἶναι δυνατὸν νὰ μὴν ἀντιδράσει ἡ Ἐκκλησία;

ΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ

Δὲν θὰ ἤθελα νὰ ἀσχοληθῶ στὴν παροῦσα ὁμιλία μὲ τὴ νομικὴ διάσταση τοῦ θέματος. Τὸ Ἐγκύκλιο Σημείωμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τὰ σχόλια καὶ οἱ εὐστοχες ἀναλυτικὲς παρεμβάσεις τῶν ἀδελφῶν Μητροπολιτῶν Λαρίσης, Πειραιῶς, Μάνης, καὶ Μεσσηνίας, ὅπως καὶ οἱ ἐπισημονικὲς δημοσιεύσεις εἰδικῶν περὶ τὸ οἰκογενειακὸ καὶ ἀστικὸ δίκαιο νομικῶν, καθ. Ρόης Παντελίδου³², καθ. Γεωργίου Γεωργιάδη³³, ἐναργῶς παρουσιάζουν νομικὴ προσέγγιση ἀποδεκτὴ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία καὶ καταδεικνύουν μὲ σαφήνεια τὴ δυνατότητα νομικῶν διεξόδων, προκειμένου νὰ ρυθμισθοῦν ζητήματα, χωρὶς τὴν κατ' ἀνάγκην νομικὴ θεσμοθέτηση τοῦ γάμου μεταξὺ ἀτόμων τοῦ ἰδίου φύλου.

Τὸ πρόβλημα δὲν εἶναι ἡ ἀδυναμία ἐξευρέσεως νομικῶν ρυθμίσεων, ἀλλὰ ἡ ἀνυπαρξία πολιτικῆς βουλήσεως.

³¹ Τάκης Θεοδωρικάκος: Δὲν ἔχουμε κανένα μέλλον ὡς χώρα χωρὶς τὴν ἀντιμετώπιση τοῦ δημογραφικοῦ, Ὁμιλία στὴν Ὁλομέλεια τῆς Βουλῆς, 15.12.2023.

³² Παντελίδου, Ρόη, Ὁ γάμος ὡς ἔνωση δύο προσώπων διαφορετικοῦ φύλου, *ΤΟ ΒΗΜΑ*, Σα 15.1.2024

³³ Γεωργιάδης Γεώργιος, Περί «ισότητος στο οἰκογενειακὸ δίκαιο», Ποιο εἶναι λοιπὸν τὸ ὄριο στὶς ἐπιθυμίες των πολιτῶν; Εἴαν νιοθετήσουμε τὸ μοντέλο νομοθέτησης που προτείνεται, δὲν ὑπάρχει ὄριο, *Νομικὴ Βιβλιοθήκη*, 16.1.2024, <https://daily.nb.org/arthrografia/peri-isotitas-sto-oikogeneiako-dikaio>

ΓΕΝΙΚΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ – ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ

A. Σύμφωνα με τὰ παραπάνω, ὑπάρχει μία βασική ἀρχὴ ποὺ ἔχει τέσσερα μέρη ἀδιαπραγμάτευτης ἰσχύος. Τὰ φύλα:

1. Εἶναι **μόνον δύο**, δὲν ὑπάρχει κάτι ἄλλο διαφορετικὸ ἢ ἐνδιάμεσο, ὅπως ἐξυπονοεῖ ὁ ὅρος ΛΟΑΤΚΙ.
2. Εἶναι μεταξύ τους διαφορετικά, ποὺ σημαίνει ὅτι ὑπάρχει **σαφὴς διάκριση** ἀνάμεσα στὰ δύο φύλα, ἢ ὁποῖα καὶ πρέπει μὲ κάθε τρόπο νὰ διατηρεῖται. Ἡ ἀσάφεια δημιουργεῖ σύγχυση καὶ ἡ σύγχυση κρίση ταυτότητας.
3. Δὲν εἶναι μόνον διαφορετικά, ἀλλὰ εἶναι **κυρίως συμπληρωματικά**. Ἡ διαφορετικότητά τους δὲν ὑπάρχει ἀπλῶς γιὰ νὰ τὰ διακρίνει, ἀλλὰ ὄντας συμπληρωματικά, ὑπάρχει κυρίως γιὰ **νὰ ὑπηρετεῖ τὴν ἔνωσή τους**. Ἡ σωματικὴ ἔνωση ἔχει διπλὸ σκοπὸ· τὴν ἀναπαραγωγὴ τῆς ζωῆς καὶ τὴν ψυχοσωματικὴ ὁλοκλήρωση τοῦ ἀγαπητικοῦ συνδέσμου. Γιὰ τὸν λόγο αὐτόν, δὲν ἀποτελεῖ πράξη ἀλλὰ ἱερὴ σχέση, ἢ ὁποῖα προφανῶς καὶ πρέπει νὰ εἶναι ψυχοσωματικά ἄρτια καὶ κατὰ φύσιν.
4. Ἡ ἀρχὴ τῆς ζωῆς καὶ συνεπῶς ἡ ἀνθρώπινη ὑπαρξὴ στηρίζεται στὴν **ἑτεροφυλικότητα**. Κάθε τι ποὺ ἀποδυναμώνει τὴ διάκριση τῶν φύλων εἶναι προσβολὴ τῆς ἱερότητας τῆς ζωῆς καὶ τοῦ ἀνθρώπου.

B. Ἐνα ἐπιχείρημα ποὺ συχνὰ ἀκούγεται εἶναι ὅτι ἐφόσον μεταξύ δύο ἀνθρώπων ὑπάρχει ἀγάπη, ἢ ἀγάπη αὐτὴ πρέπει νὰ ἐκφρασθεῖ καὶ συνεπῶς δικαιοῦνται νὰ συνάψουν σχέση γάμου, ἀκόμη καὶ δύο ἄτομα τοῦ ἰδίου φύλου, μιᾶς καὶ ὁ σκοπὸς τοῦ γάμου εἶναι ἢ διὰ τῆς ἀγάπης τελείωση. Εἶναι ὅμως ἡ ἐρωτικὴ ἔλξη ἐξ ὀρισμοῦ γνήσια ἀγάπη, μάλιστα ἀνεξάρτητη τῶν φύλων;

Ἡ ἀγάπη ἔχει πολλὰ μορφές. Ἄλλη εἶναι ἡ ἀγάπη μεταξύ ἀδελφῶν, ἄλλη μεταξύ γνωστῶν καὶ φίλων, ἄλλη τῶν γονέων πρὸς τὰ τέκνα καὶ ἀντιστρόφως, ἄλλη ἡ ἀγάπη πρὸς ὅλους, ἀκόμη καὶ πρὸς τοὺς ἐχθρούς, ποὺ ἀναφέρει τὸ Εὐαγγέλιο. Ἡ φυσικὴ σχέση στὶς παραπάνω περιπτώσεις μπορεῖ νὰ περιλαμβάνει σωματικὲς ἐκδηλώσεις ἀπλῆς ἐπαφῆς (ἐναγκαλισμούς καὶ διακριτικούς ἀσπασμούς), ἀλλὰ

εἶναι ἐλεύθερη ἀπὸ σεξουαλικῆς ἐξάρσεως καὶ κινήσεις ἀμοιβαίας σωματικῆς ἐνώσεως. Δὲν ὀδηγεῖ σὲ γάμο. Στὴν Καινὴ Διαθήκη ἡ ἀγάπη, ἐνῶ ἐκθειάζεται ὡς μείζων τῶν ἀρετῶν καὶ χρησιμοποιεῖται ὡς ῥῆμα ἢ οὐσιαστικὸ 315 φορές, σὲ καμμία τῶν περιπτώσεων δὲν συνδέεται μὲ τὸ ἐρωτικὸ αἶσθημα, τὸ ὁποῖο ἀποκαλεῖται «ἐπιθυμία»³⁴.

Ἡ ἰδιομορφία τῆς ἐρωτικῆς ἔλξης εἶναι ὅτι ἀναπόφευκτα συνοδεύεται ἀπὸ σεξουαλικὴ ἐπιθυμία, ἡ ὁποία βέβαια χαρακτηρίζεται ἀπὸ παρορμητισμὸ καὶ ἡδονικὸ αἶσθημα καὶ συνεπῶς τὸ ἐνδεχόμενον ἢ ἀγάπη νὰ νοθεύεται ἀπὸ ἀνελευθερία καὶ ἰδιοτέλεια εἶναι ὀρατό. Ὡς ἐκ τούτου ἡ σεξουαλικὴ ἱκανοποίηση δὲν μπορεῖ νὰ ἀποτελεῖ **αὐτοσκοπὸ**.

Αὐτὸ ἀντισταθμίζεται, ὅταν ὁ σκοπὸς τῆς ἐνώσεως εἶναι νὰ δώσει ζωὴ σὲ ὅλες τῆς τῆς μορφῆς καὶ ὅταν τὰ πάντα γίνονται ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Ἡ ἀληθινὴ ἀγάπη «...εἶναι ἢ ἐν Θεῷ κοινωνία τῶν ψυχῶν, ὅπως ἢ κοινωνία τῶν ἀγίων...»³⁵, εἶναι πάντοτε στὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, σεβόμενη ἀσφαλῶς τὰ ἔργα Του, κορύφωση τῶν ὁποίων εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ὅπως ὁμως Αὐτὸς τὸν δημιουργήσε. Ἡ ἀγάπη προϋποθέτει **σεβασμὸ τῆς ἀνθρώπινης ὄντολογίας**, ὅτι «ὁ Θεὸς ἐποίησεν τὸν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα Θεοῦ, ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς»³⁶. Μέσα σὲ αὐτὸ τὸ πλαίσιο ἡ Ἐκκλησία κατανοεῖ τὸν γάμο καὶ τὸν ἀναβιβάζει σὲ μυστήριον. Ὁ γάμος πρέπει νὰ ἔχει τὴ δυνατότητα νὰ ἀναπαράγει τὴ ζωὴ.

Ἐὰν ἴσχυε ὅτι ἡ ἐρωτικὴ ἔλξη εἶναι ἢ κατ' ἐξοχὴν ἔκφραση τῆς ἀγάπης καὶ ὡς ἐκ τούτου δικαιολογεῖ κάθε σχέση, τότε **θα μπορούσε νὰ δικαιολογηθεῖ καὶ ἡ εὐκολὴ ἐναλλαγὴ συντρόφων καὶ ἔμμεσα ἢ μοιχεία, σίγουρα δὲ ἡ πολυγαμία**. Ὁ ἔρωτας δὲν εἶναι πάντοτε γνήσια ἀγάπη.

Γ. Ἡ Κυβέρνηση ὑποστηρίζει ὅτι ἀποτελεῖ εὐθύνη τῆς νὰ ἐπιλύσει προβλήματα ποὺ ἀντιμετωπίζουν παιδιὰ τὰ ὁποῖα γεννιοῦνται ἐντὸς περιβάλλοντος ὁμοφυλοφιλικῶν συμβιώσεων. **Τὰ παιδιὰ ὁμως αὐτὰ εἶναι ἐλάχιστα**, προέκυψαν ἐκτὸς τῆς πατρίδος μας καὶ τὸ ὄλο

³⁴ «Πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα εἰς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτήν ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτήν...», Ματθ. ε' 28.

³⁵ Ὅσια Γαβριηλία (Παπαγιάννη), ἐπιστολὴ πρὸς τὸν Ἑβραῖο συγγραφέα Yehuda Hanegbi, Ἡ Ἀσκητικὴ τῆς ἀγάπης, σ. 414.

³⁶ Γεν. α' 27.

πρόβλημα ἀφ' ἑνὸς μὲν εἶναι εἰσαγόμενον, ἀφ' ἑτέρου δὲ προκαλεῖ τεκτονικὲς ἀναστατώσεις στὴν κοινωνία μας, καθὼς ἔρχεται σὲ κάθετη ἀντίθεση μὲ τὸν πολιτισμό, τὴν κοινωνικὴ ἠθικὴ καὶ τὶς ἀρχές μας.

Δ. Τὸ πρόβλημα ἐμφανίζεται ἀρκετὰ δύσκολο, ὄχι ἐξ αἰτίας τῆς ἀντικειμενικῆς ὑφιστάμενης ἀνάγκης, ποὺ πρέπει κάπως νὰ ρυθμισθεῖ, ἀλλὰ **λόγω τῆς ἔντονης φόρτισης ποὺ τὸ συνοδεύει.** Ἡ Κυβέρνηση θέλει νὰ τὸ ἐπιβάλλει μὲ κάθε τρόπο. Γι' αὐτὸ καὶ μεθοδευμένα προβάλλει μία σχετικὴ ἰδεολογία ποὺ προφασίζεται καὶ ἠθικοὺς λόγους, ὅπως τὴν προάσπιση ἀτομικῶν δικαιωμάτων, τὰ ὁποῖα γίνονται διεθνῶς ἀποδεκτά. Κάθε ἕνας ποὺ δὲν ἀποδέχεται τὴ μεθόδευση καὶ ἀντιδρᾷ στὴν ἐπιβολὴ τῶν μέτρων στιγματίζεται ὡς ἀντιδραστικός. Αὐτὸ ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα νὰ παρουσιάζεται ἡ Κυβέρνηση ὡς ἠθικὰ εὐαίσθητη καὶ ἡ Ἐκκλησία ὡς ἐθελοτυφλοῦσα ἔναντι τῶν δήθεν πιεστικῶν προβλημάτων τῶν δύστυχων αὐτῶν παιδιῶν.

Ε. Τελικὰ, ἀπευθυνόμαστε σὲ μία κοινωνία, κυρίως νέων, οἱ ὁποῖοι ἀντιδρῶντας ἔντονα στὰ παραδοσιακὰ στερεότυπα, **τὰ ἔχουν ἀντικαταστήσει μὲ ἄλλα στερεότυπα** καὶ προκαταλήψεις ὑπὸ τὸ κάλυμμα τῆς πολιτικῆς ὀρθότητος. Πρέπει νὰ καταλάβουμε ὅτι δὲν μᾶς καταλαβαίνουν.

Αὐτό, παρὰ τὸ ὅτι δυσκολεύει τὴν ἐπικοινωνία μας, δὲν μᾶς ἐμποδίζει, ἀλλὰ μᾶς ἐπιβάλλει νὰ μιλήσουμε μὲ σωστὸ τρόπο, μὲ λογικὴ ἐπιχειρηματολογία, τεκμηριωμένα, μὲ κατανόηση, μὲ εὐγένεια, μὲ ἔμπνευση, μὲ πληρότητα χριστιανικοῦ ἠθους καὶ φρονήματος, ἀλλὰ καὶ μὲ μαχητικότητα. Ὁ λόγος μας ὡς Ἐκκλησίας πρέπει νὰ εἶναι προφητικός, ἀνεξάρτητα ἀπὸ ἐὰν μᾶς ἀποδέχονται ἢ ὄχι. Οἱ προφῆτες δὲν εἰσακούσθηκαν, μᾶλλον ἐδιώχθησαν. Ὅμως ὅλοι ἐπιβεβαιώθηκαν.

ΣΤ. Πρόταση μας δὲν εἶναι νὰ ἐγκαταλειφθοῦν τὰ παιδιά στὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ νὰ βρεθοῦν λύσεις ποὺ νὰ μὴν προσβάλλουν τὸν θεσμὸ τῆς οἰκογένειας καὶ τοῦ γάμου. Τὸ πρόβλημα δὲν εἶναι ὅτι δὲν ὑπάρχουν λύσεις καὶ δυνατότητα νομικῶν ρυθμίσεων πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνση, οὔτε καὶ ἡ ἔλλειψη ἐπιχειρημάτων ἀπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴ πλευρά. Τὸ πρόβλημα ἀναδεικνύεται καὶ μεγενθύνεται ἀπὸ τὴν

ἔλλειψη πολιτικῆς βούλησης καὶ τὴν πληθώρα παραπλανητικῶν δικαιολογιῶν ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῆς Κυβέρνησης.

Γιὰ παράδειγμα ἡ Κυβέρνηση ἐπιμένει στὴ λεγόμενη τεκνοθεσία αὐτῶν τῶν παιδιῶν. Εἶναι ὅμως τόσα λίγα τὰ παιδιά ὁμοφυλόφιλων καὶ πολὺ λιγότερα αὐτὰ ποὺ ἐνδεχομένως θὰ ὀρφανέψουν. Ἡ ἄποψη ποὺ ἐξέφρασε ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ὅτι τὰ παιδιά δὲν εἶναι «κατοικίδια ζῶα συντροφιάς» ἢ «ἀξεσουάρ» δὲν εἶναι ἀστεῖο λογοπαίγνιο. Σύμφωνα μὲ ἐπίσημα στοιχεία τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας³⁷ τὸ 2021 ὑπῆρχαν 73 διαθέσιμα παιδιά πρὸς υἰοθεσία καὶ ἐκκρεμοῦσαν 825 αἰτήσεις γιὰ υἰοθεσία. Συνεπῶς **δὲν ἔχουμε παιδιά γιὰ τὰ ὁποῖα δὲν ὑπάρχουν οἰκογένειες νὰ τὰ υἰοθετήσουν.** Δυστυχῶς, τὸ ἐπιχείρημα τῶν παιδιῶν τὰ ἐργαλειοποιεῖ καὶ ἐμποδίζει νὰ διακρίνουμε τὴν ἀλήθεια.

Ἐκτὸς τούτου, ὅπως ἀναφέρει ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος *«Τὰ ἑτερόφυλα ζευγάρια γιὰ νὰ υἰοθετήσουν παιδί περνοῦν ἀπὸ ψυχολογικὴ εξέταση. Αὐτὸ δὲν σημαίνει κάτι; Δὲν βλέπουν ὅτι ἐπιστημονικὰ δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ υἰοθεσία μεταξὺ ὁμόφυλων ζευγαριῶν; ἀφήνω τὸν κοινωνικὸ ἀντίκτυπο στὴν ἄκρη...».*

Ζ. Τὸ πρόβλημα τῶν παιδιῶν ποὺ μεγαλώνουν σὲ τέτοιο περιβάλλον εἶναι μεγαλύτερο ποὺ γεννήθηκαν ἀπὸ ὅταν καὶ ἂν ὀρφανεύσουν. Τοῦτο, διότι δὲν εἶναι ὅτι δὲν ἔχουν πατέρα ἢ μητέρα, ἀλλὰ ὅτι ἔχουν ἀντὶ γιὰ μητέρα πατέρα καὶ ἀντὶ γιὰ πατέρα μητέρα. Ἡ σύγχυση εἶναι προφανής. **Ἡ μονογονεϊκὴ οἰκογένεια προκαλεῖ στέρηση ἀλλὰ ὄχι σύγχυση. Ἡ ὁμοφυλοφιλικὴ προξενεῖ καὶ τὰ δύο.**

Παρὰ ταῦτα, τὸ θέμα δὲν εἶναι τόσο ἡ τεκνοθεσία, ἀφοῦ πρὸς τὸ παρὸν ἀφορᾷ ἐλάχιστα παιδιά. Αὐτὰ δὲ ποὺ ἐνδεχομένως θὰ χάσουν τὴ φυσικὴ ἢ τὴ νόμιμη μητέρα τους καὶ πρέπει κάποιος νὰ τὰ ἀναδεχθεῖ εἶναι ἐλάχιστα.

Τὸ θέμα εἶναι κυρίως ὁ γάμος. Αὐτὸς θὰ αὐξήσει καὶ τὶς παρὰ φύσιν αὐτὲς σχέσεις, θὰ αὐξήσει τὰ ἄτομα ποὺ ἐμφανίζονται μὲ σύγχυση ταυτότητος φύλου καὶ θὰ αὐξήσει τὸν ἀριθμὸ τῶν δύστυχων αὐτῶν παιδιῶν ποὺ γεννιοῦνται κάτω ἀπὸ τέτοιες ἀφύσικες συνθήκες.

³⁷ <https://ypergasias.gov.gr/proti-dimosiefsi-dedomenon-gia-tis-yiothesies-kai-tis-anadochesstin-ellada-1o-trimino-2021/>

Μεγαλύτερο από τὸ πρόβλημα τῆς ὀρφάνιας, ὅτι τὸ παιδί θὰ χάσει τὸν βιολογικό του γονέα, εἶναι ὅτι μεγαλώνει ἀφύσικα μὲ δυὸ γονεῖς τοῦ ἴδιου φύλου. Πρέπει πάση θυσία νὰ προληφθοῦν οἱ γεννήσεις τέτοιων παιδιῶν. **Καὶ ἀντὶ αὐτὸ νὰ ἐπιδιώξει ὁ νόμος, ἐπιτυγχάνει τὸ ἀντίθετο.**

Η. Τελικά, ὑπάρχει τὸ ἐξῆς παράδοξο. Αὐτὸ πού μέχρι τώρα γνωρίζαμε ἀπὸ τὴν Κοινότητα ΛΟΑΤΚΙ ἦταν ἡ ἀπέχθεια πρὸς τὴν οἰκογένεια, τὸν γάμο, τὰ παιδιά, τοὺς θεσμούς, τὴν Ἐκκλησία. Καὶ τώρα ζητοῦν τὴν προστασία τοῦ Κράτους γι' αὐτὰ πού ἡ ἰδεολογία καὶ ἡ πρακτική τους πολεμοῦσε. Δὲν τὰ ζητοῦν ἐπειδὴ ἄλλαξαν γνώμη, ἀλλὰ γιὰ νὰ τὰ παραμορφώσουν κατὰ τὸ δοκοῦν. Καὶ ἡ Κυβέρνηση συναινεῖ καὶ ἐξαγγέλλει... τὸ θαῦμα! Ἡ κραυγὴ ἀπορίας τοῦ Ἀποστόλου Παύλου γιὰ τὴ συμπεριφορὰ τῶν Γαλατῶν, ἐκράζεται καὶ ἀπὸ ἐμᾶς γιὰ τὴν ἀνεξήγητη ἐπιμονὴ καὶ στάση τῆς Κυβέρνησης: «**Ὡ ἀνόητοι Γαλάται, τίς ὑμᾶς ἐβάσκανε τῇ ἀληθείᾳ μὴ πείθεσθαι**»³⁸!

Θ. Ὁ Πρωθυπουργὸς ὁμολόγησε δημόσια ὅτι ἡ ψήφιση τοῦ νομοσχεδίου ἐπαφίεται στὴ συνείδηση τῶν βουλευτῶν καὶ γιὰ τὸν λόγο αὐτὸν δὲν θέτει θέμα κομματικῆς πειθαρχίας. Θέμα συνείδησης ὅμως, σημαίνει ὅτι εἶναι ἀξιακὸ καὶ ἰδεολογικό. Στὴν πράξη αὐτὸ πού βλέπουμε προκλητικῶς νὰ προτάσεται τῆς ἠθικῆς συνείδησης εἶναι ἡ πολιτικὴ συνείδηση, δηλαδή ἡ ἀνάγκη διατήρησης τῆς ἐνότητας τῆς παράταξης. Ἄν εἶναι δυνατόν!

Γιὰ τὴν Ἐκκλησία τὸ θέμα δὲν εἶναι ἡ προστασία τῆς δικῆς της τυπικῆς παράδοσης (ἔτσι ἔμαθε νὰ λέει καὶ νὰ κάνει), ἀλλὰ τῆς βαθειᾶς συνείδησης τῆς πίστεως. Γιὰ τὸν λόγο αὐτὸν οὔτε πιέσεις ἄνωθεν ἀσκοῦνται στοὺς Μητροπολίτες, οὔτε ἐκκλησιαστικὴ πειθαρχία χρειάζεται, οὔτε διαρροὲς ὑπάρχουν, οὔτε ἡ ὁμοφωνία κινδυνεύει, οὔτε βέβαια ὀργανωμένα «φροντιστήρια» γίνονται. **Μακάρι τὰ μέλη τῆς Κυβέρνησης νὰ εἶχαν λίγη ἀπὸ τὴν ἐλευθερία συνείδησης τῶν μελῶν τῆς Ἱεραρχίας μας!** Πόσο διαφορετικὸ θὰ ἦταν τὸ ἀποτέλεσμα! Πόση διαφορετικὴ ἡ κοινωνία!

³⁸ Γαλ. γ' 1.

Τὸ ὅλο θέμα εἶναι θέμα κοινῆς λογικῆς καὶ προσωπικῆς καὶ κοινωνικῆς ἠθικῆς. Ἐξ αὐτοῦ πηγάζει καὶ ἡ ποιμαντικὴ μας εὐθύνη καὶ ἡ εὐθύνη τοῦ λόγου. Ἡ Ἐκκλησία ἀσφαλῶς καὶ δὲν νομοθετεῖ. Οὔτε καὶ θὰ ἤθελε. Ἔχει τοὺς νόμους τῆς καὶ εἶναι διαχρονικοί, αἰώνιοι καὶ θεόδοτοι. Δὲν νομοθετεῖ, καὶ γι' αὐτὸ δὲν φέρει εὐθύνη. **Φέρει ὅμως βαρύτερη εὐθύνη μόνον ἐὰν σιωπήσει.** Καὶ δὲν πρέπει νὰ τὸ κάνει. Πρέπει νὰ φωνάξει καὶ δυνατὰ.

I. Ὅπως ὑπαινίχθην προηγουμένως, ἡ στάση τῆς Ἐκκλησίας παρουσιάζεται ὡς ἀφιλόδοξη καὶ ἀνάληπτη ἔναντι τῶν δῆθεν πιεστικῶν προβλημάτων τῶν δύστυχων αὐτῶν ομάδων καὶ ὡς ἐντελῶς ἀσυνεπῆς ἔναντι τῆς εὐαγγελικῆς διδασκαλίας τῆς περὶ ἀγάπης.

Παίρνω ἓνα ἀπόσπασμα ἀπὸ τὴν κατακλείδα τῆς ὑπέροξης, ἐμπεριστατωμένης, συστηματικῆς καὶ περιεκτικῆς παρέμβασης τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Γουμένισσης κ. Δημητρίου, ποὺ βιωματικὰ ἐκφράζει τὸ πῶς ζεῖ ἡ Ἐκκλησία τὴν πρόκληση τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν ἁμαρτάνοντα καὶ τοῦ μίσους ἔναντι τῆς ἁμαρτίας, τὸ ὁποῖο καὶ παραθέτω:

«Ἡ Ἐκκλησία ΑΠΟΔΕΧΕΤΑΙ τοὺς μετανοιωμένους γιὰ κάθε πάθος, γιὰ κάθε πτώση. ΔΕΝ στιγματίζει. ΔΕΝ στοχοποιεῖ. ΔΕΝ καταδικάζει. ΟΜΩΣ, ΔΕΝ συμβιβάζεται μὲ τὴν παθολογία. Υἱοθετεῖ τὸν ἄνθρωπο στὴν προοπτικὴ τῆς μετάνοιας, τῆς ὀντολογικῆς φυσικότητας καὶ κυρίως τῆς σωτηρίας. ΔΕΝ υἱοθετεῖ τὰ πάθη τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ συμβιβασμὸς θὰ ἦταν σὰν ὁ γιατρὸς νὰ ὀνοματίσει τὸν καρκίνο ὅτι εἶναι φυσιολογικὴ κατάσταση ὑγείας... Ὁ Θεὸς ἔσωσε τὴν πόρνη, τὸν ληστή, τὸν τελῶνη, τὸν ἄσωτο υἱό, σὰν ἀνθρώπους, ὄχι σὰν παθιασμένους ἀνθρώπους... ΔΕΝ γίνεται λοιπὸν ἡ Ἐκκλησία —ὡς σῶμα Χριστοῦ— νὰ ἐνεργεῖ διαφορετικά. ΔΕΝ εἶναι χῶρος πανδημίας τῶν παθῶν».

ΣΧΟΛΙΟ ΣΤΟΥΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

A. Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ἡ πίεση ποὺ ἀσκεῖται μὲ τὴν πανδημία τῆς ἔμφυλης ιδεολογίας εἶναι τεράστια σὲ παγκόσμιο ἐπίπεδο. Μὲ ὅλη αὐτὴ τὴν προπαγανδιστικὴ διάχυση τῆς σχετικῆς πληροφορίας οὔτε νὰ ξεχωρίσει ἡ ἀλήθεια ἀπὸ τὸ ψέμμα εἶναι ἐφικτό, οὔτε νὰ σκεφθεῖ

κανείς και να κρίνει ελεύθερα είναι δυνατό, ούτε και οι κυβερνήσεις να αξιολογήσουν και να αποφασίσουν ανεπηρέαστες είναι εύκολο. **Η πίεση της περιορέουσας ατμόσφαιρας είναι ασφυκτική**, τόσο που προκειμένου να προχωρήσουν οι κυβερνήσεις σε κάποιες νομοθετικές ρυθμίσεις και προσαρμογές δεν χρειάζονται οδηγίες από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η πίεση των συνθηκών αρκεί.

Συνεπώς, δεν είναι εύκολο υπό τις παρούσες συνθήκες ή Κυβέρνηση να ταυτίσει τις επιλογές της με τις αρχές της Εκκλησίας. Είναι όμως επιβεβλημένο να σεβαστεί την ιδιοπροσωπία του λαού μας, την ιστορία, τις παραδόσεις, τον πολιτισμό μας, την Εκκλησία. Δεν το κάνει. Έδω είναι το πρόβλημα. Οι κυβερνήσεις που έχει ανάγκη ο τόπος δεν είναι για τα εύκολα, είναι για τα δύσκολα, αλλά αληθινά και συνετά.

Β. Το ερώτημα που αίωρεϊται αναπάντητο είναι τελικά, **ποιός ο λόγος αυτής της απόφασης;** Ποιά ή ανάγκη; πόσους αφορά άμεσα; Πόσες τελικά είναι αυτές οι περιπτώσεις που χρήζουν νομοθετική θεραπεία; Γιατί τόση σπουδή;

Θα μπορούσαν ενδεχομένως οι κυβερνητικοί να προχωρήσουν ανεχόμενοι την κατάσταση, συρόμενοι σε λύσεις που κάπως τους επιβάλλονται ή και να περιμένουν. Αντίθετα, αυτοί διακηρύσσουν την πολιτική τους με ένθουσιασμό. Βιάζονται. Έχουν στρατηγικό σχεδιασμό και καυχώνται.

Γ. Το πρόβλημα λοιπόν δεν είναι ότι ψηφίζουν το νομοσχέδιο, αλλά ότι το υποστηρίζουν και το προβάλλουν ως πρόοδο. Είναι ότι, ενώ αντιλαμβάνονται ότι η συνείδηση των βουλευτών τους, την οποία επικαλούνται, είναι αντίθετη, προχωρούν με κάθε μέσο βιάζοντάς της. Είναι ότι οι δύο-τρεις μη θεσμικοί σύμβουλοι του πρωθυπουργού επιβάλλουν τις επιλογές τους στην πλειοψηφία των εκλεγμένων από τον λαό βουλευτών της Κυβέρνησης. Είναι ότι η Κυβέρνηση μάς λέει τι είναι και τι δεν είναι άμαρτία, καταργώντας στην ουσία την Εκκλησία, ενώ στα λόγια διακηρύσσει ότι τη σέβεται. Αυτό που η Εκκλησία ως αρμόδια μπορεί να πει είναι ότι μεγαλύτερη από την άμαρτία αυτών που έχουν το πρόβλημα είναι η άμαρτία αυτών που το δημιουργούν

νομοθετώντάς το και τὸ πολλαπλασιάζουν. **Κάτι παραπάνω γνωρίζει για τὸ τι εἶναι ἄμαρτία ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἀπὸ τὸν Κυβερνητικὸ Ἐκπρόσωπο!**

Δ. Στὸ σημεῖο αὐτὸ θὰ ἤθελα νὰ ἀναφερθῶ σὲ αὐτὸ πού πρόσφατα δήλωσε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λαρίσης κ. Γερώνυμος ὅτι «ὅποιος ἀψηφᾷ τις παρακαταθῆκες τῆς Ἐκκλησίας κάνει κακὸ στὴν κοινωνία». Αὐτὸ γιατί ἡ Ἐκκλησία, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἐμπειρία τῆς θείας χάριτος, **ἔχει καὶ τὴν μακροχρόνια ἐμπειρία τῆς ζωῆς**, μάλιστα, ἄς μοῦ ἐπιτραπῆ νὰ πῶ, πολὺ μεγαλύτερη ἀπὸ τὴν ἐμπειρία τῆς κάθε Κυβέρνησης, πού ἐνῶ εἶναι προσωρινή καυχᾶται ὅτι ἡ ὀπτική της εἶναι ἀναγκαστικὰ εὐρύτερη. Εἶναι ἀπλό. Κάνουν λάθος. Εἶναι ἀναγκαστικὰ ἀσύγκριτα στενότερη, μυωπική. Γιατί, ἐνῶ νομοθετοῦν, ἀγνοοῦν τὸν ἄνθρωπο. Δείχνουν νὰ μὴν τὸν σέβονται.

Ε. Ἀντιθετα, ἡ διαχρονικὴ ἀποστολὴ τῆς Ἐκκλησίας ἦταν, εἶναι καὶ θὰ εἶναι νὰ ἀναδεικνύει καὶ νὰ προστατεύει τὴν ἀξία τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ὁποία βασίζεται στὴν ἠθική καὶ αὐτὴ στοὺς φυσικοὺς ὅρους. **Ἡ Ἐκκλησία εἶναι Πανεπιστήμιο ἀνθρωπολογίας.** Ἐνα ξεφύλλισμα τοῦ Εὐαγγελίου, μιὰ ματιὰ στὴ Φιλοκαλία, λίγες σελίδες ἀπὸ τὰ συναξάρια, ἀρκοῦν νὰ τὸ ἀντιληφθεῖ κανεὶς. Ἡ πολιτεία ἔχει εὐθύνη κυρίως νὰ προστατεύσει τὴν ἀξιοπρέπεια τοῦ ἀνθρώπου. **Ὅταν καταρρέει ἡ ἀξία καταργεῖται καὶ ἡ ἀξιοπρέπεια.** Καὶ τότε ἀποτυγχάνει ἡ Κυβερνητικὴ πολιτικὴ καὶ τὴν πληρώνει ἡ κοινωνία.

ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ

Α. Σὲ τελικὴ ἀνάλυση τὸ θέμα εἶναι ψυχοκοινωνικὸ καὶ τὸ ὅλο πρόβλημα ξεκινάει ἀπὸ τὸ ὅτι ἀποξενώνεται ἡ σεξουαλικότητα ἀπὸ τὴν βιολογικὴ ταυτότητα καὶ ἀπὸ τὸ ὅτι ταυτίζεται ἡ ἀγάπη μὲ τὴν σεξουαλικὴ ἔλξη. Ἡ ἐπικρατοῦσα τάση εἶναι νὰ ὑποταχθεῖ ἀκόμη καὶ ἡ φυσιολογία στὴν «πολιτικὴ ὀρθότητα», τὸ τι εἶναι ἓνας ἄνθρωπος στὸ πῶς θὰ ἤθελε νὰ εἶναι ἢ στὸ πῶς θέλουμε νὰ τὸν καταστήσουμε. Τὴν ἀρχὴ τῆς **συμπληρωματικότητας** τὴν ἀντικατέστησε τὸ δόγμα τῆς **συμπεριληπτικότητας** καὶ τὴν ἀξία τῆς **ἐλευθερίας** ὁ νόμος τοῦ **δικαιωματισμοῦ**.

Β. Αντί ή σύγχρονη κοινωνική αντίληψη να προσπαθεί να δικαιολογήσει τὰ πάντα καί ἔνοχα να ὑποστηρίζει τὸ φαινόμενο αὐτῆς τῆς ψυχосωματικῆς δυσαρμονίας ἢ νομικά να δώσει διέξοδο σὲ κάθε ἀφύσικη, ἀλόγιστη καί νοσηρὴ ἐπιθυμία ἢ καί να ἀναπτύξει ἀντίστοιχες τεχνολογίες, θὰ ἔπρεπε φιλόφρονα να τὸ ἀναγνωρίσει ὡς πρόβλημα καί να ἀγωνιστεῖ με ὅλα τὰ μέσα πού διαθέτει, πνευματικά, ψυχολογικά, να τὸ θεραπεύσει, ὥστε ὅσοι ἐπιθυμοῦν να μποροῦν να βοηθηθοῦν. Ὅταν ἡ ψυχὴ δὲν ἑναρμονίζεται με τὸ σῶμα, τότε ἡ ψυχιατρικὴ ἀντί, ἀποκλείοντας τὴν παρέκκλιση ἀπὸ τὴ φυσικὴ ὁδὸ ὡς ψυχικὴ διαταραχὴ, να καταθέσει τὰ ὅπλα, θὰ ἔπρεπε να τὰ ἀξιοποιήσει. Καί ἀντί να ποινικοποιηθοῦν οἱ «θεραπείες μεταστροφῆς», θὰ ἔπρεπε να ἀναπτυχθοῦν **θεραπείες ἐπιστροφῆς** σὲ αὐτὸ πού ὁ κάθε ἄνθρωπος στὴ φύση του εἶναι, ἀλλὰ δυστυχῶς κάποιοι δυσκολεύονται να βιώσουν.

Γ. Ἀπὸ τότε πού ἡ ψυχιατρικὴ διέγραψε τὴν ὁμοφυλοφιλία ἀπὸ τὴ λίστα τῶν ψυχικῶν διαταραχῶν, παραιτήθηκε ἀπὸ τὴ σχετικὴ ἔρευνα καί ἔμειναν τὰ δύστυχα αὐτὰ ἄτομα ἀβοήθητα με μοναδικὴ συντροφιά τὴν ἐλπίδα σὲ μιὰ βολικὴ νομοθεσία καί τὴ διεκδίκηση δικαιωμάτων με παρελάσεις αὐτοεξευτελισμοῦ καί ντροπῆς.

Τὸ μεγαλύτερο λάθος μας ὡς Ἐκκλησίας θὰ ἦταν να δεχθοῦμε ὅτι ἡ ὁμοφυλοφιλικὴ πράξη, ἐκτὸς ἀπὸ ψυχικὴ διαταραχὴ, δὲν εἶναι καί ἁμαρτία. Τὰ πρόσωπα αὐτά, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἐλπίδα τῆς ψυχιατρικῆς θεραπείας, θὰ εἶχαν χάσει ὀριστικά καί τὴ σωτήρια διάθεση μετανοίας καί τὴν ἀναζήτηση τῆς παρηγορίας τοῦ θείου ἐλέους γιὰ τὶς δικές τους ἐκτροπές. Ἡ ὁμοφυλοφιλία εἶναι μιὰ ἀσθένεια πού τὴ γέννησε ἡ διάχυτὴ κοινωνικὴ ἁμαρτία καί μπορεῖ ἀσφαλῶς να τὴ θεραπεύσει ἡ Ἐκκλησία. Μαζὶ με ὅλες τὶς μεγάλες δικές μας ἁμαρτίες, μπορεῖ να ἀγκαλιάσει θεραπευτικά καί αὐτήν.

Δ. Τελικά, ἡ ἐξίσωση τοῦ γάμου μεταξὺ ἀτόμων τοῦ ἰδίου φύλου με τὸν ἱερό θεσμό τοῦ γάμου, ὅπως τὸν γνωρίζει ἡ ἀνθρώπινη φύση καί τὸν ἀναγνωρίζει ἡ Ἐκκλησία, θὰ μονιμοποιήσει τὴν παρὰ φύσιν ἐκτροπή, θὰ συμβάλει στὴν μετάδοση καί τὸν πολλαπλασιασμό τῆς με καταστροφικῆς συνέπειες γιὰ τὴν ἀνθρώπινη ζωὴ καί τὴν κοινωνία.

Καὶ τὴν αἰτία τῆς δὲν θὰ πρέπει νὰ τὴν ψάξουμε σὲ νευροφυσιολογικὰ αἷτια.

Ἡ κρίση εἶναι πνευματική. Καὶ δυστυχῶς πολὺ βαθειά.

Ἡ εὐθύνη μας ὡς Ἐκκλησίας νὰ καταδείξουμε τὸ πρόβλημα καὶ νὰ ἀντιδράσουμε εἶναι μεγάλη. Ἡ ἀντίδρασή μας πρέπει νὰ εἶναι δυναμική. Ἀπλᾶ πρέπει νὰ εἴμαστε καὶ προσεκτικοί. Ὁ λόγος μας πρέπει νὰ συνδυάζει τὴν **προφητικὴ δύναμη** τῆς αἰώνιας καὶ σώζουσας ἀλήθειας μὲ τὴ διακριτικὴ κατανόηση τῆς πραγματικότητας καὶ τῶν ἀδυναμιῶν τῆς ἀνθρώπινης φύσεως.